Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0254

ANO Klimata pārmaiņu konference 2025 Beleimā, Brazīlijā (COP30)

Eiropas Parlamenta 2025. gada 23. oktobra rezolūcija par ANO 2025. gada Klimata pārmaiņu konferenci Belenā, Brazīlijā (COP 30) (2025/2666(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) un tai pievienoto Kioto protokolu,

– ņemot vērā nolīgumu, kuru pieņēma *UNFCCC* Pušu konferences (*COP 21*) 21. sesijā Parīzē 2015. gada 12. decembrī (Parīzes nolīgums),

– ņemot vērā *UNFCCC* Pušu konferences 29. sesiju (*COP 29*), Pušu konferences, kas vienlaikus ir Kioto protokola pušu sanāksme (*CMP 19*), 19. sesiju un Pušu konferences, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma pušu sanāksme (*CMA 6*), sesto sesiju, kā arī Glāzgovas klimata paktu, kas pieņemts *UNFCCC* Pušu konferences 26. sesijā (*COP 26*) 2021. gada 13. novembrī Glāzgovā,

– ņemot vērā *UNFCCC* Pušu konferences 27. sesijā (*COP 27*) panākto vienošanos izveidot īpašu fondu zaudējumu un kaitējuma atlīdzināšanai, *UNFCCC* Pušu konferences 28. sesijā (*COP 28*) izveidoto pārejas komiteju jaunās finansēšanas kārtības īstenošanai, lai reaģētu uz zaudējumiem un kaitējumu, kā arī Santjago tīklu par zaudējumu un kaitējumu atlīdzināšanu,

– ņemot vērā Parlamenta 2024. gada 14. novembra rezolūciju par ANO konferenci par klimata pārmaiņām Baku, Azerbaidžānā (*COP 29*)[1],

– ņemot vērā *COP 29* panākto vienošanos par jauno kolektīvo kvantitatīvo mērķi klimatfinansējuma jomā (*NCQG*) un mērķi līdz 2035. gadam trīskāršot finansējumu jaunattīstības valstīm līdz 300 miljardiem ASV dolāriem gadā un nodrošināt visu dalībnieku

---

1 OV C, C/2025/808, 11.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/808/oj.

centienus sadarboties, lai līdz 2035. gadam palielinātu finansējumu jaunattīstības valstīm no publiskiem un privātiem avotiem līdz 1,3 triljoniem ASV dolāru gadā,

– ņemot vērā ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus,

– ņemot vērā 2025. gada 9. jūlija rezolūciju par ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu un izpildi 2025. gadā gaidāmā Augsta līmeņa politiskā foruma kontekstā[2],

– ņemot vērā 2018. gada Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) īpašo ziņojumu par to, kādu ietekmi rada globāla temperatūras paaugstināšanās par 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālo līmeni, īpašo ziņojumu par klimata pārmaiņām un zemi, īpašo ziņojumu par okeānu un kriosfēru mainīga klimata apstākļos un sesto novērtējuma ziņojumu (*AR 6*),

– ņemot vērā *UNFCCC* 2024. gada 28. oktobra kopsavilkuma ziņojumu par nacionāli noteikto devumu (NND) saskaņā ar Parīzes nolīgumu,

– ņemot vērā Pasaules Meteoroloģijas organizācijas (PMO) 2025. gada 19. marta ziņojumu par klimata stāvokli pasaulē 2024. gadā,

– ņemot vērā *Copernicus* klimata pārmaiņu uzraudzības pakalpojuma un PMO 2025. gada 15. aprīļa ziņojumu par Eiropas klimata stāvokli 2024. gadā,

– ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas (*UNEP*) 2024. gada ziņojumu par emisiju atšķirībām, kas tika publicēts 2024. gada 24. oktobrī,

– ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019)0640),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 26. februāra paziņojumu "Tīras rūpniecības kurss — kopīgs konkurētspējas un dekarbonizācijas ceļvedis" (COM(2025)0085),

– ņemot vērā ES tiesību aktus, ar kuriem ES mērķi līdz 2030. gadam samazināt neto emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un sasniegt saistošo ES klimatneitralitātes mērķi līdz 2050. gadam (pakete "Gatavi mērķrādītājam 55 %") ir pārvērsti konkrētos politikas pasākumos dažādās nozarēs,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 6. aprīļa Lēmumu (ES) 2022/591 par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam[3], kā arī Eiropas Vides aģentūras

---

2 Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0159.

3 OV L 114, 12.4.2022., 22. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

2025. gada 20. februāra uzraudzības ziņojumu par panākto virzībā uz 8. vides rīcības programmas (VRP) mērķu sasniegšanu un Komisijas 2024. gada 13. marta ziņojumu par 8. VRP vidusposma pārskatu (COM(2024)0123),

– ņemot vērā 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā[4],

– ņemot vērā Komisijas 2024. gada 6. februāra paziņojumu "Rūpēs par nākotni: Eiropas 2040. gada klimata mērķrādītājs un ceļš uz klimatneitralitāti 2050. gadā, veidojot ilgtspējīgu, taisnīgu un pārticīgu sabiedrību" (COM(2024)0063),

– ņemot vērā Komisijas 2024. gada 12. marta paziņojumu "Klimatisko risku pārvaldība cilvēku un labklājības aizsardzībai" (COM(2024)0091),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 27. maija paziņojumu "ES mēroga novērtējums par galīgajiem atjaunināta jiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem — Savienības 2030. gada enerģētikas un klimata mērķu sasniegšana" (COM(2025)0274),

– ņemot vērā Eiropas Vides aģentūras 2024. gada 11. marta ziņojumu "Eiropas klimatisko risku novērtējums",

– ņemot vērā Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos 2023. gada 15. jūnija ziņojumu "Zinātniskie ieteikumi ES mēroga 2040. gada klimata mērķrādītāja un siltumnīcefekta gāzu budžeta 2030.–2050. gadam noteikšanai",

– ņemot vērā Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos 2025. gada 2. jūnija ziņojumu "Zinātniskie ieteikumi Eiropas Klimata akta grozīšanai — klimata mērķu noteikšana ES stratēģisko prioritāšu stiprināšanai",

– ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstās pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 28. jūnija kopīgo paziņojumu "Klimata un drošības kopsakars jaunā perspektīvā — pievēršanās klimata pārmaiņu un vides degradācijas ietekmei uz mieru, drošību un aizsardzību" (JOIN(2023)0019), kā arī Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2025. gada 17. februāra kopīgo dienestu darba dokumentu "Progresa ziņojums par kopīgā paziņojuma "Klimata un drošības kopsakars jaunā perspektīvā" īstenošanu" (SWD(2025)0049),

– ņemot vērā dokumentu "Globālais ķīmisko vielu satvars — par planētu bez ķimikāliju un atkritumu radītā kaitējuma", kas tika pieņemts piektajā Starptautiskajā ķimikāliju pārvaldības konferencē,

---

4 OV C 232, 16.6.2021., 28. lpp.

ko 2023. gada septembrī organizēja *UNEP*,

– ņemot vērā Kuņminas–Monreālas globālo biodaudzveidības satvaru, kas tika pieņemts ANO Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sanāksmē (*CBD-COP 15*) 2022. gada decembrī, un ANO Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 16. sanāksmi (*CBD-COP 16*), kas noslēdzās 2025. gada februārī,

– ņemot vērā nolīgumu, kas izstrādāts saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju par jūras biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas (*BBNJ* nolīgums jeb Atklātās jūras nolīgums), kurš tika pieņemts 2023. gada 19. jūnijā,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2024/1991 par dabas atjaunošanu un ar ko groza Regulu (ES) 2022/869[5] (Dabas atjaunošanas akts),

– ņemot vērā 2024. gada 10. aprīļa nostāju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par augsnes monitoringu un noturību[6],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 27. novembra Regulu (ES) 2024/3012, ar ko izveido Savienības sertifikācijas satvaru pastāvīgai oglekļa piesaistei, oglekļsaistīgai saimniekošanai un oglekļa uzkrāšanai produktos[7],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 13. jūnija Regulu (ES) 2024/1787 par metāna emisiju samazināšanu enerģētikas sektorā un ar ko groza Regulu (ES) 2019/942[8],

– ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes 2019. gada 12. jūlijā pieņemto rezolūciju "Cilvēktiesības un klimata pārmaiņas" (A/HRC/RES/41/21),

– ņemot vērā 2021. gada 4. novembra deklarāciju "Atbalsts taisnīgas pārkārtošanās nosacījumiem starptautiskā mērogā", kas pieņemta *COP 26* Glāzgovā,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 10. oktobra secinājumus par klimatfinansējumu, kuros ņemta vērā *UNFCCC* 30. Pušu konferenci (*COP 30*) Belenā,

– ņemot vērā jautājumus Komisijai un Padomei par ANO 2025. gada Klimata pārmaiņu konferenci Belenā, Brazīlijā (O-000028/2025 –

---

5 OV L, 2024/1991, 29.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj.

6 Pieņemtie teksti, P9_TA(2024)0204.

7 OV L, 2024/3012, 6.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj.

8 OV L, 2024/1787, 15.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj.

B10-0011/2025 and O-000029/2025 – B10-0012/2025),

– ņemot vērā Reglamenta 142. panta 5. punktu un 136. panta 2. punktu,

– ņemot vērā Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā tas ir izsludinājis ārkārtas situāciju klimata un vides jomā un ir apņēmies steidzami apkarot un ierobežot šo apdraudējumu; tā kā jaunākie zinātniskie pētījumi[9] liecina, ka cilvēka darbību izraisītā globālā sasilšana un jūras līmeņa paaugstināšanās paātrinās vēl straujāk, nekā iepriekš prognozēts;

B. tā kā Parīzes nolīgums stājās spēkā 2016. gada 4. novembrī; tā kā 2025. gads ir Parīzes nolīguma pieņemšanas 10. gadadiena;

C. tā kā saskaņā ar *UNEP* 2024. gada Emisiju samazināšanas deficīta ziņojumu[10], pilnībā īstenojot beznosacījumu NND, kas noteikti saskaņā ar Parīzes nolīgumu 2030. gadam, pasaule šajā gadsimtā ierobežotu temperatūras pieaugumu līdz 2,8 °C un, pilnībā īstenojot uz nosacījumiem balstītus NND, šo temperatūras pieaugumu samazinātu līdz 2,6 °C;

D. tā kā 2024. gada NND kopsavilkuma ziņojumā[11] ir norādīts — tiek prognozēts, ka kopējais globālais siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju līmenis 2030. gadā būs par 2,6 % zemāks nekā 2019. gadā; tā kā *IPCC* secina, ka scenārijos, kas ierobežo sasilšanu līdz 1,5 °C, SEG emisiju līmenim līdz 2030. gadam ir jābūt par 43 % zemākam salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni;

E. tā kā ES būtu jāsaglabā vadošā loma starptautiskajās sarunās par klimatu; tā kā visām pusēm ir jāpieliek kopīgas pūles, lai sasniegtu globālos klimata mērķrādītājus; tā kā dekarbonizācija ir jāīsteno ne tikai ES; tā kā no kopējām pasaules CO_2 emisijām Amerikas Savienotās Valstis rada 23,8 %, ES dalībvalstis — 16,5 %, Ķīna — 15 %, Krievija — 6,7 % un Apvienotā Karaliste — 4,4 %; tā kā pašlaik ES ir pasaules ceturtais lielākais CO_2 emisiju avots gadā, kas veido aptuveni 6 % no pasaules emisijām, tā ierindojoties aiz Ķīnas, Amerikas Savienotajām Valstīm un Indijas; tā kā ES veido 5,7 % no

---

9 *Forster, P. M., Smith, C., Walsh, T., Lamb, W. F., Lamboll, R. et al., Indicators of Global Climate Change 2024: annual update of key indicators of the state of the climate system and human influence*, *Earth System Science Data*, 17. sējums, 6. izdevums, 2025. gada 19. jūnijs.

10 ANO Vides programma, 2024. gada Emisiju samazināšanas deficīta ziņojums, 2024. gada 24. oktobris.

11 *UNFCCC* sekretariāts, 2024. gada NND kopsavilkuma ziņojums, 2024. gada 28. oktobris.

pasaules iedzīvotāju skaita un 14,7 % no pasaules IKP[12];

F. tā kā scenārijos, kuros globālā sasilšana tiek ierobežota līdz 1,5 °C, pēc 2050. gada ir jāsasniedz negatīvas neto emisijas;

G. tā kā lielākā daļa klimata pārmaiņu mazināšanas darbību, kas iekļautas *IPCC* sestajā novērtējuma ziņojumā, kurš publicēts 2023. gadā, ietver oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu, kā arī oglekļa piesaisti;

H. tā kā *IPCC* lēš, ka globālais oglekļa budžets saistībā ar 67 % iespējamību ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C ir aptuveni 400 CO_2 gigatonnas, sākot no 2020. gada[13]; tā kā, ņemot vērā pašreizējos globālos emisiju līmeņus, paredzams, ka līdz 2030. gadam šis kopējais oglekļa budžets tiks izsmelts;

I. tā kā metāns ir izraisījis aptuveni 30 % no globālās temperatūras pieauguma kopš industriālās revolūcijas; tā kā *COP 26* sanāksmē ES piedalījās globālā metāna emisiju samazināšanas solījuma (*GMP*) pieņemšanā, lai līdz 2030. gadam samazinātu metāna emisijas līdz 30 % no 2020. gada līmeņa; tā kā Starptautiskās Enerģētikas aģentūras 2025. gada maija ziņojumā "*Global Methane Tracker 2025*" (Globālo metāna emisiju izsekošana 2025. gadā) norādīts, ka metāna emisijas joprojām pieaug un ka globālā metāna emisiju samazināšanas solījuma īstenošana joprojām ir vāja;

J. tā kā *IPCC* konstatējumi liecina, ka pēdējo sešu desmitgažu laikā sauszemes un okeāna piesaistītāji ir absorbējuši 56 % no cilvēka darbību izraisītajām CO_2 emisijām[14];

K. tā kā ir pārsniegtas sešas no deviņām Stokholmas Noturīguma centra analizētajām planētas iespēju robežām[15], arī uz klimatu attiecināmā planētas iespēju robeža;

L. tā kā *UNEP* savstarpēji saistītās vides ārkārtas situācijas — klimata pārmaiņas, piesārņojumu un bioloģiskās daudzveidības samazināšanos — raksturo kā trīskāršo planetāro krīzi, jo klimata pārmaiņas pastiprina bioloģiskās daudzveidības zudumu, piesārņojums paātrina gan klimata pārmaiņas, gan ekosistēmu sabrukumu un bioloģiskās daudzveidības zudums vājina

---

12 *Eurostat*, *Key figures on the EU in the world – 2025 edition*, 2025. gads.

13 *IPCC*, *Summary for Policymakers*, *Climate Change 2021 – The Physical Science Basis*. I darba grupas ieguldījums Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes sestajā novērtējuma ziņojumā, 2021. gads.

14 *IPCC*, *Sections*, *Climate Change 2023: Synthesis Report*. I, II un III darba grupas ieguldījums Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes sestajā novērtējuma ziņojumā, 2023. gads.

15 *Richardson, K., Steffen, W., Lucht, W., Bendtsen, J., Cornell, S. et al.*, *Earth beyond six of nine planetary boundaries*, *Science Advances*, 9. sējums, 37. izdevums, 2023. gada 13. septembris.

klimatnoturību;

M. tā kā bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība, saglabāšana un atjaunošana, arī pastiprinot centienus apturēt atmežošanu un mežu degradāciju un pavērst to pretējā virzienā, ir darbības, kas jāīsteno, lai sasniegtu Parīzes nolīgumā noteikto temperatūras mērķi;

N. tā kā Kuņminas–Monreālas globālajā biodaudzveidības satvarā (*GBF*) ir iekļauti konkrēti pasākumi dabas zuduma apturēšanai un pavēršanai pretējā virzienā, arī mērķis līdz 2030. gadam atjaunot 30 % no visām degradētajām ekosistēmām un mērķis saglabāt 30 % zemes, ūdeņu un jūru;

O. tā kā 2024. gads bija karstākais gads, kāds jebkad reģistrēts, un pirmo reizi globālās temperatūras pieaugums pārsniedza 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni; tā kā *Copernicus* dati par 2025. gada pirmo pusi uzrāda vienas no augstākajām temperatūrām novērojumu vēsturē, un karstāks laiks bija tikai 2024. gada maijā[16]; tā kā ikviens no pēdējiem desmit gadiem ierindojas pirmajā jebkad reģistrēto karstāko gadu desmitniekā; tā kā saskaņā ar *Copernicus* datiem Eiropa ir visstraujāk sasilstošais kontinents pasaulē, kas kopš 20. gs. astoņdesmitajiem gadiem sasilst aptuveni divreiz ātrāk nekā vidēji pasaule[17];

P. tā kā ANO Ģenerālā asambleja ir atzinusi, ka tiesības uz piekļuvi tīrai, veselīgai un ilgtspējīgai videi ir universālas cilvēktiesības[18], un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 37. pantā ir nostiprināts princips, ka vides aizsardzība ir jāintegrē ES politikā;

Q. tā kā gaisa piesārņojums ir būtisks vides un sabiedrības veselības apdraudējums un ir nesaraujami saistīts ar klimata krīzi gan attiecībā uz kopīgiem enerģijas avotiem, piemēram, fosilā kurināmā sadedzināšanu, gan nepieciešamību pēc integrētiem politikas risinājumiem; tā kā īslaicīgi klimata piesārņotāji, piemēram, metāns un melnais ogleklis, ir atbildīgi par gandrīz pusi no pašreizējā globālās sasilšanas līmeņa un rada nopietnu ietekmi uz veselību, it īpaši neaizsargātu iedzīvotāju grupu vidū[19];

R. tā kā Amerikas Savienotās Valstis ir otro reizi nolēmušas vienpusēji

---

16 *Copernicus*, *Copernicus: Exceptionally dry spring in parts of north-western Europe - Second-warmest May globally*, *Copernicus* tīmekļa vietne, 2025. gada 10. jūnijs.

17 *Copernicus*, *Copernicus Global Climate Report 2024*, *Copernicus* tīmekļa vietne, 2025. gada 10. janvāris.

18 ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūciju Nr. 76/300 (2022. gada 28. jūlijs) par cilvēktiesībām uz tīru, veselīgu un ilgtspējīgu vidi.

19 *Szopa, S., Naik, V., Adhikary, B., Artaxo, P., Berntsen, T., Short-Lived Climate Forcers*, *Climate Change 2021: The Physical Science Basis.* I darba grupas ieguldījums Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes sestajā novērtējuma ziņojumā, 2023. gada jūnijs.

izstāties no Parīzes nolīguma; tā kā ASV atkāpšanās no multilaterālisma un no attīstības palīdzības, humānās palīdzības un starptautiskā klimatfinansējuma sniegšanas radīs ievērojamu iztrūkumu; tā kā arī ES ir atbildīga par šā iztrūkuma novēršanu, un tas ir ES stratēģiskajās interesēs;

S. tā kā globālo finanšu plūsmu saskaņošana ar virzību uz klimatneitrālu un klimatnoturīgu ekonomiku ir būtisks zaļās pārkārtošanās mērķis saskaņā ar Parīzes nolīguma 2. pantu;

T. tā kā UNFCCC Finanšu pastāvīgās komitejas 2021. gada pirmajā ziņojumā par jaunattīstības valstu pušu vajadzību noteikšanu ir norādīts, ka jaunattīstības valstu pušu ziņojumi, ko tās ir iesniegušas *UNFCCC*, liecina, ka izmaksas par to vajadzību apmierināšanu līdz 2030. gadam saistībā ar ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Parīzes nolīguma īstenošanu kopumā sasniedz 5,8–5,9 triljonus ASV dolāru;[20]; tā kā *UNFCCC NCQG* klimatfinansējuma jomā ietver apņemšanos līdz 2035. gadam palielināt finansējumu vismaz līdz 1,3 triljoniem ASV dolāru gadā;

U. tā kā Fosilo degvielu neizplatīšanas līguma iniciatīva tika izveidota, iedvesmojoties no Kodolieroču neizplatīšanas līguma, un tā aicina noslēgt saistošu starptautisku līgumu, lai apturētu fosilo degvielu plašāku izmantošanu, pakāpeniski pārtrauktu esošo ražošanu un atbalstītu taisnīgu globālu pāreju; tā kā Fosilo degvielu neizplatīšanas līgumam ir pievienojušās tikai 17 valstis, no kurām neviena nav ES dalībvalsts[21];

V. tā kā Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos (*ESABCC*) iesaka saskaņā ar spēkā esošajām saistībām steidzami un pilnībā izbeigt fosilo degvielu subsīdijas Eiropas Savienībā; tā kā 8. VRP paredz noteikt skaidru termiņu šādu subsīdiju izbeigšanai saskaņā ar šo klimata mērķi;

W. tā kā bērni ir īpaši neaizsargāti pret klimata pārmaiņu ietekmi, arī nāvējošām slimībām, piesārņojumu, pārtikas un ūdens trūkumu un ekstrēmiem laikapstākļu notikumiem; tā kā gandrīz 1 miljards bērnu dzīvo 33 valstīs, kas klasificētas kā ārkārtīgi augsta riska valstis gan klimata un vides apdraudējumu, gan augsta neaizsargātības līmeņa kombinācijas dēļ[22];

X. tā kā vērienīgi daudzpusēji klimata politikas satvari un ar tiem

---

20 *UNFCCC* Finanšu pastāvīgās komitejas pirmais ziņojumu par jaunattīstības valstu pušu vajadzību noteikšanu saistībā ar Konvencijas un Parīzes nolīguma īstenošanu, ANO tīmekļa vietne par klimata pārmaiņām, 2021. gads.

21 Fosilo degvielu neizplatīšanas līguma iniciatīva, *Governments participating in discussions on a fossil fuel treaty*, Fosilo degvielu neizplatīšanas līguma iniciatīvas tīmekļa vietne.

22 *UNICEF, The climate crisis is a child rights crisis – Introducing the Children's Climate Risk Index*, 2021. gada augusts.

saskaņotas darbības ir ES stratēģiskajās interesēs un sniedz ES iespējas kļūt par pasaules līderi zaļās pārkārtošanās jomā;

Globālā izsvēršana, NND un COP 30 Belenā

1. uzsver — *COP 28* pirmās globālās izsvēršanas rezultātos atzīts, ka, lai ierobežotu globālo sasilšanu līdz 1,5 °C bez pārsnieguma vai ar nelielu pārsniegumu un līdz 2 °C, līdz 2025. gadam ir jāsasniedz pasaules siltumnīcefekta gāzu emisiju maksimums un ka, lai ierobežotu globālo sasilšanu līdz 1,5 °C bez pārsnieguma vai ar nelielu pārsniegumu, līdz 2030. gadam ir ievērojami, strauji un noturīgi jāsamazina globālās SEG emisijas par 43 % un līdz 2035. gadam — par 60 % salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni, līdz 2050. gadam panākot SEG neto nulles emisiju līmeni;

2. ņem vērā relatīvo progresu, kas dažās jomās panākts *COP 29* Baku, it īpaši attiecībā uz *NCQG* klimatfinansējuma jomā, progresu zaudējumu un kaitējuma fonda darbības nodrošināšanā un oglekļa tirgus nolīgumu; tomēr pauž nožēlu par nepietiekamu progresu klimata pārmaiņu mazināšanas jomā;

3. ar bažām norāda, ka iesniegto NND kopējie emisiju samazinājumi ir ievērojami mazāki par emisiju trajektorijām, kas nepieciešamas, lai ievērotu Parīzes nolīguma mērķrādītāju un pirmās globālās izsvēršanas secinājumus; mudina *COP 30* atkārtoti apliecināt apņemšanos sasniegt 1,5 °C mērķrādītāju un vienoties par nepieciešamību turpināt stiprināt vērienīgumu, kā arī pieņemt konkrētus lēmumus, lai atbalstītu NND īstenošanu; uzskata, ka globālā izsvēršana būtu jāveic biežāk, un aicina visas puses, kuras nevirzās uz Parīzes nolīguma mērķa sasniegšanu atbilstoši plānam, ik pēc diviem gadiem atjaunināt un stiprināt savus NND papildus piecu gadu pārskatīšanas ciklam;

4. uzsver, ka ir vajadzīgi visu pušu kopīgie centieni un turpmāka rīcība, lai novērstu emisiju samazināšanas deficītu un īstenotu pirmajā NND iekļautās darbības, nosakot konkrētus mērķrādītājus, kā arī lai paplašinātu valsts līmenī noteikto rīcību; uzsver visu lielāko emitētāju, ieskaitot jaunattīstības valstu un G20 valstu, īpašo atbildību uzņemties vadību šajā jomā; aicina ES un līdzīgi domājošus partnerus sadarboties vadīt vērienīgu mērķu koalīciju un sadarboties ar visām pusēm, lai nodrošinātu sekmīgu iznākumu *COP 30*;

5. pauž dziļu nožēlu par ASV valdības lēmumu otro reizi izstāties no Parīzes nolīguma; aicina Amerikas Savienotās Valstis pārskatīt savu izstāšanos un sniegt taisnīgu ieguldījumu globālajā cīņā pret klimata pārmaiņām un globālajā klimatfinansējumā saskaņā ar Parīzes nolīgumu, it īpaši attiecībā uz savu atbildību, kas saistīta ar tās iepriekšējām kopējām emisijām; mudina ASV štatus un nevalstiskos dalībniekus turpināt iesaistīties starptautiskajā sadarbībā klimata jomā, arī ANO klimata pārmaiņu konferencēs; norāda, ka neviena cita valsts nav sekojusi Amerikas Savienoto Valstu piemēram un

izstājusies no Parīzes nolīguma; uzsver ES īpašo atbildību un stratēģiskās intereses, kuru dēļ tai jāuzņemas vadība un jāatjauno uzticēšanās globālajai rīcībai klimata jomā, arī veicot pasākumus, kuru mērķis ir novērst jebkuras citas valsts izstāšanos no Parīzes nolīguma; uzskata, ka visi ES ārējās darbības aspekti, ieskaitot tirdzniecības politiku un attīstības politiku, var veicināt šo mērķu sasniegšanu;

6. atkārtoti uzsver principu par politikas saskaņotību attīstības jomā, kuru ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās ievērot un kura mērķis ir mazināt pretrunas un veidot sinerģiju starp dažādām ES politikas jomām; uzstāj uz saskaņotu pieeju Parīzes nolīguma un Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanai gan iekšpolitikā, gan ārpolitikā;

7. atgādina, ka pirmajā globālajā izsvēršanā *UNFCCC* puses atzina nepieciešamību panākt ievērojamu, strauju un ilgtspējīgu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu saskaņā ar 1,5 °C trajektorijām un apņēmās līdz 2030. gadam dot ieguldījumu globālajos centienos pasaules mērogā trīskāršot atjaunīgās enerģijas jaudu un divkāršot globālo vidējo energoefektivitātes uzlabojumu gada rādītāju; joprojām pauž bažas par nepietiekamo progresu šo mērķu sasniegšanā; uzsver, ka ir svarīgi, lai *COP 30* balstītos uz šiem mērķrādītājiem, pieņemtu konkrētus lēmumus par to īstenošanu un veiktu papildu pasākumus gadījumā, ja ieceres joprojām ir nepietiekami vērienīgas; atkārtoti apstiprina savu apņemšanos īstenot *COP 28* deklarācijā par klimatu un veselību panākto vienprātību; ņem vērā apņemšanos veicināt bezemisiju un mazemisiju tehnoloģiju izstrādes paātrināšanu; šajā sakarā atgādina *COP 28* pieņemtās pirmās globālās izsvēršanas 28. punkta e) apakšpunktu;

8. atgādina, ka pirmajā globālajā izsvēršanā valstis apņēmās paātrināt centienus pakāpeniski pārtraukt enerģijas ieguvi no akmeņoglēm bez izmešu mazināšanas un taisnīgi, sakārtoti un godīgi virzīties prom no fosilajām degvielām energosistēmās, lai paātrinātu rīcību šajā kritiskajā desmitgadē un līdz 2050. gadam sasniegtu neto nulles līmeni atbilstoši zinātnes atziņām; aicina visas puses pastiprināt centienus šajā virzienā un iesaistīties Fosilo degvielu neizplatīšanas līguma izstrādē; sagaida, ka *COP 30* stiprinās apņemšanos pakāpeniski atteikties no fosilajām degvielām, un uzstāj, ka steidzami ir nepieciešami vērienīgi plāni ar noteiktu termiņu, lai pakāpeniski pārtrauktu fosilo degvielu subsīdijas un fosilo degvielu ražošanu;

9. norāda, ka 2025. gads ir termiņš, līdz kuram valstīm jāiesniedz savi NND 2035. gadam, kas ir būtiski klimatisko ieceru vēriena paplašināšanai, progresa izsekošanai un klimatnoturības uzlabošanai; uzskata, ka ir svarīgi, lai ES rādītu piemēru, un aicina ES un visas puses, kas to vēl nav izdarījušas, reaģēt uz *COP 28* globālo izsvēršanu un pēc iespējas ātrāk un krietni pirms *COP 30* iesniegt absolūtos, nevis relatīvos, emisiju samazināšanas

mērķrādītājus, kas aptver visu ekonomiku, visas siltumnīcefekta gāzes, nozares un kategorijas un ir saskaņoti ar 1,5 °C mērķi; pauž nožēlu par to, ka lielākā daļa partiju neievēroja atjaunināto NND iesniegšanas termiņu, un uzsver, cik svarīgi ir ievērot visus *UNFCCC* procesus un iesniegšanas termiņus, lai multilaterālisms klimata politikā darbotos labi;

10. uzsver, cik svarīga ir detalizētu un pārredzamu ziņojumu sniegšana, lai novērtētu progresu attiecībā uz NND;

11. atzīst progresu Parīzes nolīguma 6. panta īstenošanā un uzsver, ka 6. panta piemērošanai vienmēr būtu jānodrošina garantēts neto ieguvums klimatam, un tādēļ aicina visas puses nodrošināt, lai projekti, uz kuriem attiecas 6. pants, nekavē iekšzemes emisiju samazināšanu; mudina uzraudzības iestādi un visas puses ievērot Glāzgovas vienošanos un tādēļ vēlākais līdz 2025. gada beigām nodrošināt, ka visas apstiprinātās tīrās attīstības mehānisma darbības atbilst 6. panta 4. punktā noteiktajām metodikām; aicina Komisiju atbalstīt stabila starptautiskas pārvaldības satvara izstrādi starptautiski pārskaitītajiem mazinājumiem (*ITMO*) starptautiskā līmenī, kas ietver saistošus standartus attiecībā uz starptautiskajām oglekļa kredītiem, lai garantētu vides, klimata un sociālo integritāti, taisnīgu mazināšanas ieguvumu sadali, skaidrus īstenošanas noteikumus nolūkā nodrošināt pārredzamību, papildināmību un pastāvību, stingrus ziņošanas pienākumus un efektīvus uzraudzības mehānismus visiem 6. panta projektiem, tā novēršot divkāršas uzskaites risku un aizsargājot sistēmas vidisko integritāti; aicina noteikt skaidrus noteikumus par atbildības sadali attiecībā uz uzraudzības un apvērses riskiem, lai izvairītos no pārmērīga sloga uzņēmējvalstīm; uzsver nepieciešamību pēc privātām oglekļa tirgus iniciatīvām, lai īstenotu augstākos integritātes standartus;

12. aicina visas puses *COP 30* panākt jēgpilnu progresu, lai nodrošinātu, ka otrā globālā izsvēršana, kas sāksies 2026. gadā, balstās uz labākajiem pieejamajiem zinātnes datiem un integrē tādus starpnozaru jautājumus kā dzimumu līdztiesība, cilvēktiesības un ekosistēmu aizsardzība;

Starptautiskais klimatfinansējums un ilgtspējīgas finanses

13. uzsver, ka pietiekama klimatfinansējuma nodrošināšana ir īpaši būtiska, lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus; atgādina, ka daudzu jaunattīstības valstu NND ir atkarīgi no starptautiskā klimatfinansējuma; uzsver, ka saskaņā ar dažādiem ANO ziņojumiem globālā klimatfinansējuma nepietiekamība jeb atšķirība starp nepieciešamo finansējumu un pašlaik pieejamo finansējumu ir liela un pieaug un ka šī pieaugošā atšķirība izriet no vairākiem faktoriem, kuri visi būtu pienācīgi jārisina;

14. uzsver, ka klimatfinansējuma novēlota mobilizācija izraisīs izmaksu pieaugumu, pieaugošas alternatīvās izmaksas un samazinātu atdevi

klimata aizsardzības jomā; šajā sakarā norāda, ka Starptautiskā Enerģētikas aģentūra (*IEA*) lēš — katrs ASV dolārs, kas līdz 2030. gadam netiks ieguldīts tīrā enerģijā, vēlāk var būt jākompensē ar četriem vai pieciem dolāriem;

15. uzsver, ka klimatadaptācijai ir nepietiekams finansējums un ka *NCQG* nepietiekami reaģē uz vajadzībām klimatadaptācijas finansējuma jomā; uzsver, ka, lai gan ir nepieciešami visi finansējuma avoti — gan publiskie, gan privātie —, starptautiskais publiskais finansējums ir īpaši nepieciešams, lai reaģētu uz vajadzībām klimatadaptācijas jomā un novērstu zaudējumus un kaitējumu;

16. norāda, ka ES un tās dalībvalstis nodrošina aptuveni vienu trešdaļu no pasaules publiskā finansējuma klimata jomā, padarot tās par lielākajiem finansējuma sniedzējiem pasaulē, proti, 2023. gadā tās nodrošināja 28,6 miljardus EUR no publiskiem avotiem un piesaistīja arī privāto finansējumu 7,2 miljardus EUR apmērā; atkārtoti uzsver, ka ES un valstu budžeti būtu jāpielāgo atbilstoši saskaņotajam *NCQG*, lai ES sniegtu taisnīgu ieguldījumu starptautiskajā klimatfinansējumā, arī piesaistot privāto klimatfinansējumu; uzskata, ka *NCQG* ir klimatfinansējuma mobilizācijas apakšējā robeža;

17. atzīst, ka ES ievērojami palīdzēja panākt vienošanos par *NCQG*; aicina visas puses sniegt taisnīgu ieguldījumu *NCQG* sasniegšanā, kurā būtu jāiekļauj apakšmērķi attiecībā uz finansējumu klimata pārmaiņu mazināšanas un klimatadaptācijas pasākumiem un attiecībā uz zaudējumiem un kaitējumu; aicina ES un tās dalībvalstis palielināt jaunu un papildu finansējumu klimata jomā, izmantojot īpaši izveidotu un paredzamu ES publiskā finansējuma mehānismu, lai tas atbilstu saskaņotajam *NCQG*; atgādina, ka, lai sasniegtu nepieciešamo globālo klimatfinansējuma līmeni, ir vajadzīga plašāka ieguldītāju bāze, kas atspoguļo pušu mainīgās finansiālās iespējas; sagaida, ka valstis ar vidēji augstiem ienākumiem un augstām emisijām sniegs taisnīgu un lielāku ieguldījumu; aicina visas puses apzināt jaunus un inovatīvus publiskā un privātā finansējuma avotus; aicina puses *NCQG* finansēšanā par prioritāti noteikt uz dotācijām balstītus un ar parādu nesaistītus instrumentus un pasākumus, lai nodrošinātu, ka saņēmējvalstis spēj īstenot nepieciešamos mazināšanas un pielāgošanās pasākumus, nepalielinot savu parādu slogu; pauž bažas par to, ka *NCQG* tiek izpildīts, pārkategorizējot citus līdzekļus; norāda arī uz bažām par neskaidrību attiecībā uz finansējuma veidiem, kas tiek novirzīti *NCQG*, it īpaši uz divkāršas uzskaites problēmu;

18. aicina visus dalībniekus nodrošināt, ka Baku–Belenas ceļvedis sniedz skaidru un praktiski īstenojamu plānu attiecīgo resursu mobilizēšanai; mudina visas puses veicināt spēcīgu publiskā un privātā sektora sadarbību un mobilizēt privātās investīcijas plašā mērogā, stiprinot tiesisko regulējumu, kas attiecas uz atbildīgām un ilgtspējīgām investīcijām; norāda, ka privātajām investīcijām būs

jāsedz lielākā daļa no nepieciešamajām investīcijām globālajā klimata pārejā; uzsver, ka ceļvedī ir jāiekļauj stabils un neatkarīgs pārskatatbildības mehānisms, lai nodrošinātu pārredzamību un efektīvi izsekotu progresam;

19. norāda, ka daudzas klimatiski neaizsargātas valstis, ieskaitot vairākas vismazāk attīstītās valstis, ir parādu nomāktas vai tām ir ievērojams apgrūtinošu parādsaistību risks, un tāpēc klimatfinansējums būtu jāpiešķir tā, lai nepalielinātu to parādu slogu, par pioritāti nosakot uz dotācijām balstītu finansējumu; aicina Komisiju un dalībvalstis izvērtēt savas iespējas veicināt šo apgrūtinošo parādsaistību mazināšanu un nekavējoties veikt attiecīgus pasākumus;

20. uzsver, ka ANO struktūrās pastāv vienprātība, ka klimatfinansējumu nevar palielināt taisnīgi, ja netiek risināta parādu krīze; šajā kontekstā uzsver parādu atvieglošanas instrumentu nozīmi;

21. aicina Komisiju, dalībvalstis un starptautiskos partnerus integrēt klimata mērķu mikrofinansēšanu kā būtisku klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās stratēģiju sastāvdaļu, atbalstot vietējās mikrofinansēšanas iestādes, lai tās izstrādātu un paplašinātu finanšu produktus neaizsargātām iedzīvotāju grupām, arī mikrokredītus zaļajām tehnoloģijām, mikroapdrošināšanu pret klimata riskiem un mikrouzkrājumus kopienu noturībai, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm, jauniešiem un lauku kopienām;

22. uzsver steidzamo nepieciešamību vienkāršot, paātrināt un pielāgot klimatfinansējuma procedūras jaunattīstības valstu realitātei, it īpaši izveidojot vienotus piekļuves punktus, saskaņojot pieteikšanās kritērijus un sniedzot tehnisko palīdzību projektu sagatavošanā, lai nodrošinātu, ka klimatfinansējums ir pieejams, ātrs un efektīvs vietējām organizācijām un kopienām, kuras visvairāk skar klimata pārmaiņas;

23. uzskata, ka *COP 30* ir svarīgi panākt progresu Parīzes nolīguma 2. panta 1. punkta c) apakšpunkta īstenošanā un padarīt to par pastāvīgu punktu *COP* darba kārtībā; aicina ES iesaistīties starptautiskās iniciatīvās, piemēram, Bridžtaunas iniciatīvā 3.0; aicina ātrāk reformēt starptautisko finanšu arhitektūru un aicina visas lielākās starptautiskās finanšu iestādes un daudzpusējās attīstības bankas uzņemties klimata banku lomu un finansiāli ilgtspējīgā veidā saskaņot savus portfeļus un aizdevumu politiku ar Parīzes nolīgumu; aicina arī vietējās un starptautiskās finanšu sistēmas labāk risināt klimata pārmaiņu radītās problēmas, likvidējot šķēršļus, kas neļauj piekļūt klimatfinansējumam tīru tehnoloģiju jomā, un novirzot publiskā un privātā finansējuma plūsmas prom no darbībām, kam ir raksturīga liela emisiju intensitāte;

24. uzskata, ka Eiropas Investīciju bankai (EIB) būtu jāfunkcionē kā ES klimata bankai, un tāpēc ņem vērā tās klimata bankas ceļvedi un

atjaunināto enerģētikas aizdevumu politiku, kā arī Eiropas Investīciju fonda papildu centienus, kas ir svarīgi soļi klimata investīciju vadīšanā;

Pielāgošanās, zaudējumi un kaitējums un taisnīga pārkārtošanās

25. uzsver nepieciešamību pastiprināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, noturību pret tām un sagatavotību tām gan ES, gan pasaulē, lai līdz minimumam samazinātu klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības zuduma nelabvēlīgo ietekmi, un visaptveroši risināt šo jautājumu Pušu konferencēs, vienlaikus uzsverot vietējo un reģionālo pašvaldību svarīgo lomu šo darbību izstrādē un īstenošanā; atzīst, ka klimatadaptācijas jomā liela nozīme ir globālai sadarbībai un zināšanu, labāko pieejamo zinātnisko atziņu un labākās prakses apmaiņai; uzsver — ja klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās jomā būs bezdarbība un novēlota rīcības, pielāgošanās izmaksas pieaugs;

26. atkārtoti pauž dziļas bažas par ekstrēmu laikapstākļu notikumu, arī meža ugunsgrēku, sausuma, karstuma viļņu un plūdu, pieaugošo intensitāti un biežumu ES un pasaulē, kā arī par to ietekmi uz cilvēku veselību un cilvēku nāves gadījumu skaita pieaugumu; norāda, ka visos *IPCC* scenārijos tiek paredzēts, ka šajā gadsimtā jūras līmenis celsies straujāk, tā radot finansiālas izmaksas un izraisot piekrastes zonu zudumu visā pasaulē;

27. uzsver nepieciešamību *COP 30* sanāksmē ieviest globālo pielāgošanās mērķi, arī pieņemot ietekmīgus un pārvaldāmus rādītājus un stabilas, visaptverošas izsekošanas sistēmas, kā arī nosakot īstenošanas līdzekļus, lai nodrošinātu efektīvu progresa uzraudzību *COP 28* noteikto pielāgošanās mērķrādītāju sasniegšanā; norāda — lai gan klimata pārmaiņu mazināšanas finansējums un īstenošana ir progresējuši, pielāgošanās centieni joprojām atpaliek, palielinoties gan finansējuma, gan konkrētas rīcības plaisai;

28. uzsver valstu pielāgošanās plānu nozīmi un nepieciešamību tos saskaņot ar Baku–Belenas ceļvedi; aicina puses, kuras to vēl nav izdarījušas, pēc iespējas ātrāk ieviest savus valsts pielāgošanās plānus, un aicina visas puses līdz 2030. gadam panākt progresu to īstenošanā, kā arī pievērst uzmanību dabā balstītiem risinājumiem; aicina visas puses savos plānos integrēt tādus starpnozaru elementus kā dzimumu līdztiesība un cilvēktiesības;

29. aicina palielināt ieguldījumus agrīnās brīdināšanas sistēmās un riska pārvaldības sistēmās neaizsargātos reģionos, uzsverot to būtisko lomu cilvēku dzīvības aizsardzībā, iztikas līdzekļu nodrošināšanā un noturības pret klimata riskiem stiprināšanā;

30. mudina sniegt lielāku atbalstu tādu datu vākšanai, apmaiņai un analīzei, kuri attiecas uz klimata un katastrofu risku, kā arī atbilstošu tehnoloģiju ieviešanai, lai varētu veikt šīs darbības, tā uzlabojot informācijas pieejamību un kvalitāti riska grupām; iesaka visām ES

atbalstītajām agrīnās brīdināšanas iniciatīvām piešķirt īpašus resursus pastāvīgai sistēmas uzturēšanai un atjaunināšanai, īpaši ņemot vērā globālās problēmas, kas saistītas ar zinātniskiem novērojumiem un procedūrām;

31. atzinīgi vērtē *COP 28* lēmumu izveidot zaudējumu un kaitējuma fondu un sagaida turpmāku progresu tā īstenošanā un finansēšanā; aicina visas puses šajā sakarā nodrošināt pārredzamus noteikumus; uzsver, ka ir svarīgi atzīt zaudējumu un kaitējuma atšķirīgo raksturu, tos aplūkojot atsevišķi no pielāgošanās, arī globālās izsvēršanas satvarā;

32. aicina visas puses nodrošināt pārredzamus solījumus un paredzamus izpildes mehānismus zaudējumu un kaitējuma finansēšanai, arī agrīnai izmaksai no zaudējumu un kaitējuma fonda; aicina visas puses nodrošināt, lai fondam novirzītie resursi papildinātu esošās iemaksas klimatfinansējumā; nešaubīgi uzskata, ka zaudējumu un kaitējuma finansējumā par prioritāti ir jāizvirza dotācijas un ka tam ir jāpapildina humānā palīdzība, taču jābūt nodalītam no tās;

33. atkārtoti aicina *COP* sanāksmēs par pastāvīgu darba kārtības punktu izvirzīt zaudējumus un kaitējumu;

34. aicina visas puses virzīt uz priekšu taisnīgas pārkārtošanās darba programmu, veicinot konkrētas tādas darbības nevienlīdzības novēršanai, kuru saasina klimata pārmaiņas; uzskata, ka darba programmā būtu jāiekļauj mērķi, kas saistīti ar pienācīgas kvalitātes nodarbinātības radīšanu un taisnīgu pāreju visiem, un aicina visas puses veicināt sociālo dialogu ar darba devēju un darba ņēmēju organizācijām un ieinteresēto personu iesaistīšanu kā pamatu spēcīgas sociālās vienprātības veidošanai; aicina visas puses konstruktīvi strādāt, lai panāktu vienošanos par darba programmas turpmāku īstenošanu, atzīstot, ka steidzami jānodrošina īstenošanas līdzekļi;

35. uzsver, ka klimata pārmaiņas apdraud bērnu un jauniešu pamattiesības un labklājību; uzsver nepieciešamību integrēt bērnu tiesības un paaudžu vienlīdzību visos klimata politikas aspektos, arī pielāgošanās, mazināšanas, zaudējumu un kaitējuma, kā arī klimatfinansējuma jomā;

Parīzes nolīgumam atbilstoša ES klimata politika

36. uzsver, ka ES spēkā esošie tiesību akti klimata jomā, ja tos pilnībā īsteno, līdz 2030. gadam samazinās ES SEG neto emisijas par aptuveni 57 % salīdzinājumā ar 1990. gadu; norāda, ka ES pašlaik ir ceļā uz SEG neto emisiju samazināšanu tikai par aptuveni 54 % līdz 2030. gadam, salīdzinot ar 1990. gada līmeni, ja dalībvalstis pilnībā

īstenos esošos un plānotos valsts pasākumus un ES politiku[23]; aicina dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai novērstu šo nepietiekamību, un aicina Komisiju veikt papildu pasākumus, lai atbalstītu dalībvalstis šajos centienos; uzsver, ka ES klimata politikā ir jāturpina noteikt vērienīgus mērķus saskaņā ar pieņemtajiem uzdevumiem un klimata politikas darbībās prioritāte jāpiešķir izmaksu efektivitātei, Eiropas ekonomikas konkurētspējai, sociālajai iekļaušanai un augstam vides aizsardzības līmenim;

37. uzsver, cik svarīgi ir ievērot termiņus nacionālo enerģētikas un klimata plānu (NEKP) atjauninājumu iesniegšanai, lai Komisija varētu veikt pienācīgu pārskatīšanas procesu; atzinīgi vērtē Komisijas veikto novērtējumu par to dalībvalstu galīgajiem 2030. gada NEKP, kuras tos ir iesniegušas; mudina Komisiju un dalībvalstis rīkoties izlēmīgi, lai novērstu plaisu starp NEKP un ES saistošajiem mērķrādītājiem, arī izmantojot īstenošanas plānus;

38. uzsver nepieciešamību pieņemt zinātniski pamatotu ES klimata mērķrādītāju 2040. gadam saskaņā ar Eiropas Klimata aktu[24], ņemot vērā visus tā 4. panta 5. punktā minētos kritērijus un ievērojot pirmās globālās izsvēršanas secinājumus; atgādina par Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos ieteikumiem un ņem vērā Komisijas priekšlikumu par 2040. gada klimata mērķrādītāju, kas papildināts ar veicinošu politiku; turklāt pauž nožēlu par to, ka Padome nespēja vienoties par 2035. gada NND pirms noteiktā termiņa, kas ir 2025. gada 23. septembris; mudina Padomi pēc iespējas ātrāk vienoties par NND, kas atrodas norādītā diapazona augšgalā;

39. atgādina, ka ES ir jāsaglabā vadošā loma starptautiskajās sarunās par klimatu un klimatrīcībā, lai veicinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā pasaulē un novērstu risku, ka oglekļa emisiju tiek pārvirzītas uz Eiropas uzņēmumiem, un lai saglabātu sabiedrības atbalstu klimatrīcībai un novērstu oglekļa emisiju pārvirzi;

40. uzsver Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos (*ESABCC*) lomu, kā noteikts Eiropas Klimata aktā; aicina Komisiju ietekmes novērtējuma ziņojumos vai citos publiski pieejamos dokumentos sniegt pamatojumu atkāpēm no *ESABCC* ieteikumiem un paskaidrot politikas kompromisus; turklāt aicina Komisiju turpmākajos budžeta priekšlikumos nodrošināt pietiekamu

---

23 Komisijas paziņojums (2025. gada 27. maijs) "ES mēroga novērtējums par galīgajiem atjauninātajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem — Savienības 2030. gada enerģētikas un klimata mērķu sasniegšana" (COM(2025)0274).

24 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj).

finansējumu *ESABCC*, lai tā varētu pildīt savas juridiskās pilnvaras;

41. atkārtoti norāda, ka klimata mērķi jāintegrē visās ES rīcībpolitikās un to transponēšanas pasākumos, un uzsver, ka Eiropas Klimata akta 6. panta 2. un 4. punkts uzliek Komisijai pienākumu izvērtēt, vai visi pašreizējie pasākumi, pasākumu projekti, tiesību aktu priekšlikumu projekti, arī budžeta priekšlikumi, atbilst ES klimata mērķrādītājiem; atgādina, ka ES un dalībvalstīm būtu jārīkojas, vadoties pēc piesardzības principa un principa "piesārņotājs maksā", kas ir noteikti Līgumā par Eiropas Savienības darbību, un tām būtu arī jāņem vērā enerģētikas savienības princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" un princips "nekaitēt".

42. uzsver, ka efektīva piekļuve tiesiskās aizsardzības līdzekļiem vides jautājumos saskaņā ar Orhūsas konvenciju ir kritiski nozīmīga, lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus; uzskata, ka ES un dalībvalstīm būtu jārāda piemērs un jāpiemēro Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas secinājumi un ieteikumi, vienlaikus ievērojot savas starptautiskās saistības saskaņā ar Orhūsas konvenciju un tiesiskuma principu;

43. aicina dalībvalstis un Komisiju nodrošināt, ka dalībvalstu nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un ilgtermiņa stratēģijās ir iekļauta pietiekama rīcība un pietiekami finanšu līdzekļi, lai sasniegtu ES 2030. gada un turpmākos mērķrādītājus; aicina dalībvalstis pastiprināt centienus, lai nodrošinātu, ka ES sasniedz savus 2030. gada mērķrādītājus;

44. norāda, ka pieaugošas ģeopolitiskās nestabilitātes un enerģijas tirgu svārstību laikā dekarbonizācija ir spēcīgs ES stratēģiskās autonomijas un ekonomiskās konkurētspējas virzītājspēks; atgādina, ka to apliecina tīras rūpniecības kurss un mērķis klimatrīcību un konkurētspēju apvienot vienā visaptverošā stratēģijā;

45. ar bažām norāda, ka pēdējos gados ir pieaugušas subsīdijas fosilajām degvielām, 2023. gadā fosilo degvielu patēriņa subsīdijām visā pasaulē sasniedzot 620 miljardus ASV dolāru, un ievērojama daļa no šīm subsīdijām ir novērojama jaunietekmes un jaunattīstības valstīs; pauž nožēlu par to, ka ES fosilo degvielu subsīdijas 2023. gadā joprojām bija augstas — 111 miljardi EUR —, neraugoties uz samazinājumu salīdzinājumā ar 2022. gada līmeni; atgādina, ka subsīdijas importētām fosilajām degvielām rada slogu Eiropas ekonomikai un kropļo stimulus pārejai uz tīru enerģiju; uzsver, cik svarīgi ir starptautiskā līmenī samazināt subsīdijas vispiesārņojošākajām degvielām un pārredzami ziņot par šīm subsīdijām; atkārto, ka Komisijai un dalībvalstīm ir jāīsteno 8. VRP prasība "noteikt termiņu fosilā kurināmā subsīdiju pakāpeniskai izbeigšanai atbilstīgi mērķim ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C"; pauž nožēlu par nepietiekamu progresu kopš programmas pieņemšanas 2022. gadā un aicina Komisiju nākt klajā ar savu ceļvedi fosilo degvielu subsīdiju turpmākai samazināšanai un

pakāpeniskai izbeigšanai saskaņā ar ES saistībām klimata jomā;

46. uzsver, ka pašreizējais ģeopolitiskais konteksts izceļ steidzamo nepieciešamību izbeigt ES atkarību no fosilajām degvielām un paātrināt enerģētikas pārkārtošanu; atzinīgi vērtē progresu, kas panākts saskaņā ar plānu *REPowerEU*, un aicina ES un dalībvalstis rīkoties ātrāk;

47. ar nepacietību gaida nākamo ES klimatadaptācijas plānu, arī attiecīgā gadījumā likumdošanas darbības, lai nodrošinātu koordinētu ES gatavību stāties pretī pieaugošajiem klimata riskiem;

48. aicina ES turpināt pētīt un novērst veidus, kā tā veicina klimata pārmaiņas ārpus savām robežām;

Trīskāršā planetārā krīze — klimata pārmaiņas, piesārņojums un bioloģiskās daudzveidības zudums

49. uzsver, ka klimata pārmaiņu, piesārņojuma un bioloģiskās daudzveidības zuduma krīzes ir savstarpēji saistītas un pastiprinošas un ka reakcija uz šīm krīzēm ir jāsaskaņo; uzsver, cik svarīgi ir aizsargāt, saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un ekosistēmas, arī esošās ar oglekli bagātās ekosistēmas, un ilgtspējīgi pārvaldīt dabas resursus, lai veicinātu dabā balstītu klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām;

50. atgādina par zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) nozares nozīmi ES klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķrādītāju sasniegšanā; atgādina, ka Dabas atjaunošanas akts ir viens no ES instrumentiem, kas palīdz sasniegt ZIZIMM regulā[25] noteiktos mērķrādītājus un starptautiskās bioloģiskās daudzveidības saistības, it īpaši Kuņminas–Monreālas *GBF*;

51. atgādina, cik svarīgi ir izstrādāt un īstenot vides politiku, kas pilnībā atbilst pieejai "Viena veselība", kuras mērķis ir ilgtspējīgi līdzsvarot un optimizēt cilvēku, dzīvnieku un ekosistēmu veselību;

52. uzsver, ka ir jāatbalsta un jāaizsargā vides aizstāvji un jāsauc pie atbildības tie, kas viņus apdraud;

53. uzsver, ka augsne ir lielākā sauszemes oglekļa krātuve, kam ir neaizstājama loma globālajā klimata ciklā; atzinīgi vērtē visus valdību un nevalstisko organizāciju centienus maksimāli palielināt

---

[25] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj).

augsnes potenciālu, lai mazinātu klimata pārmaiņas un uzlabotu ūdens pieejamību; šajā sakarā uzsver ES līmenī panākto vienošanos par Augsnes monitoringa aktu, kas uzlabo dalībvalstu spējas un palīdz ES izpildīt savas starptautiskās saistības;

54. uzsver mežu svarīgo lomu klimatrīcības īstenošanā un klimata pārmaiņu mazināšanā; šajā saistībā uzsver, cik svarīgi ir globālie centieni cīņā pret atmežošanu, jo mežs ir viens no lielākajiem oglekļa piesaistītājiem un būtiska bioloģiskās daudzveidības krātuve; uzsver, ka steidzami ir jāaizsargā pasaulē vissvarīgākās meža teritorijas, piemēram, Amazones lietusmeži, arī ES tālākajos reģionos; atkārtoti apstiprina ES apņemšanos attiecībā uz Glāzgovas deklarāciju par mežiem un zemes izmantošanu (*COP 26*); aicina visas puses noteikt mērķrādītājus neto CO_2 ekvivalenta piesaistījumu palielināšanai, izmantojot ZIZIMM darbības;

55. uzsver mitrāju, arī kūdrāju, mangrovju un citu piekrastes un iekšzemes mitrāju ekosistēmu, kritisko nozīmi, jo tie ir vieni no planētas efektīvākajiem dabiskajiem oglekļa piesaistītājiem; aicina visas puses steidzami pastiprināt centienus saglabāt, ilgtspējīgi apsaimniekot un atjaunot mitrājus, īstenojot to kā galveno stratēģiju klimata pārmaiņu mazināšanai, klimatadaptācijai, bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai un saistīto sociālo un ekonomisko darbību ilgtspējai;

56. uzsver, cik svarīgi ir apzināt un maksimāli palielināt potenciālo sinerģiju starp bioloģisko daudzveidību un klimata pasākumiem, arī piešķirot prioritāti oglekļa ciklos svarīgu ekosistēmu un sugu aizsardzībai, atjaunošanai un pārvaldībai, par ko tika panākta vienošanās *COP 16* sanāksmē Kali, Kolumbijā; uzsver Kuņminas–Monreālas *GBF* īstenošanas nozīmi; šajā sakarā atzinīgi vērtē 55 pušu iesniegtās nacionālās bioloģiskās daudzveidības stratēģijas un rīcības plānus, kā arī 139 pušu iesniegtos nacionālos mērķrādītājus, un mudina visas pārējās puses nekavējoties sekot šim piemēram;

57. uzsver, ka ir svarīgi aizsargāt, saglabāt un atjaunot ūdens un ar ūdeni saistītās ekosistēmas; aicina īstenot vairāk pasākumu ilgtspējīgas ūdens izmantošanas jomā, arī izmantojot inovatīvas ūdens tehnoloģijas, it īpaši vietās, kuras nopietni skar sausums vai ūdens trūkums; uzsver pārtuksnešošanās, sausuma, plūdu un ūdens piesārņojuma postošo ietekmi uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku; atzinīgi vērtē Eiropas Ūdensresursu noturības stratēģiju un aicina Komisiju un dalībvalstis to ātri īstenot; aicina veikt turpmākus pasākumus, lai risinātu perfluoralkilvielu un polifluoralkilvielu radītā piesārņojuma problēmu; aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt spēkā esošo tiesību aktu izpildi un nodrošināt atbilstību Ūdens

pamatdirektīvai[26];

58. atzinīgi vērtē Atklātās jūras nolīguma pieņemšanu un aicina puses to ātri ratificēt; aicina puses turpināt darbu pie okeāna un klimata pārmaiņu dialoga; uzsver, ka globālā klimata sistēma ir atkarīga no okeāna un jūras ekosistēmu veselības, kas globālās sasilšanas, piesārņojuma, jūras bioloģiskās daudzveidības pārmērīgas izmantošanas, paskābināšanās, eitrofikācijas, atskābekļošanās un krasta erozijas rezultātā zaudē savu regulējošo spēju;

59. uzsver globālo centienu nozīmi cīņā pret jūras ekosistēmu degradāciju, jo okeāns absorbē 30 % no visām oglekļa emisijām, uztver 90 % liekā siltuma un piegādā vairāk nekā 50 % pasaules skābekļa, kā arī ir būtiska bioloģiskās daudzveidības krātuve; atzinīgi vērtē Nicas okeānu nedēļas rezultātus attiecībā uz palielinātām finansējuma saistībām okeāna aizsardzībai; aicina steidzami rīkoties, lai atjaunotu jūras ekosistēmas un nodrošinātu aizsargājamo jūras teritoriju efektīvu aizsardzību; atgādina par Kuņminas–Monreālas *GBF* 3. mērķrādītāju — līdz 2030. gadam aizsargāt 30 % jūru;

60. uzsver nepieciešamību visaptveroši risināt saikni starp klimata pārmaiņām, gaisa piesārņojumu un sabiedrības veselību, arī *COP* sanāksmēs; atzinīgi vērtē *COP 28* deklarāciju par klimatu un veselību, ko parakstījušas vairāk nekā 150 valstis; aicina gaisa kvalitātes uzlabojumus integrēt klimata politikā un ņemt vērā nacionālo noteiktajos devumoos; aicina visas puses paātrināt jēgpilnas darbības, kas veicina gaisa kvalitātes uzlabošanu; mudina puses nodrošināt, lai klimatfinansējuma prioritāte tiktu piešķirta tīra gaisa risinājumiem, kas sniedz izmērāmus ieguvumus veselībai, vienlīdzībai un klimatam;

61. uzsver, ka klimata pārmaiņas palielinās rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem; šajā sakarā atkārtoti uzsver nepieciešamību steidzami rīkoties, lai risinātu rezistences pret antimikrobiāliem līdzekļiem problēmu, un aicina visas puses pielikt papildu pūles, lai panāktu antimikrobiālo līdzekļu lietošanas samazināšanu un piesardzīgāku lietošanu, tā cīnoties pret rezistences risku; šajā sakarā aicina attiecīgajos starptautiskajos nolīgumos iekļaut saistošus pienākumus; pauž nožēlu par līdzšinējo rīcības trūkumu;

62. uzsver nepieciešamību cīnīties pret plastmasas ietekmi uz vidi visā tās dzīves ciklā, arī tās ietekmi uz klimatu; uzsver nepieciešamību pēc atbilstošas oglekļa cenas noteikšanas izejvielām, lai ievērojami samazinātu fosilo degvielu izmantošanu plastmasas nozarē; norāda, ka darbs pie globālā līguma par plastmasu joprojām turpinās, un pauž nožēlu par to, ka pusēm atkal neizdevās noslēgt šo līgumu

---

26 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

Ženēvā 2025. gada augustā, jo radās domstarpības par tā darbības jomu; aicina pieņemt vērienīgu nolīgumu, kas aptvertu visus plastmasas ražošanas, patēriņa un atkritumu apsaimniekošanas posmus;

63. pauž nožēlu par augstajām izmaksām, ko visā pasaulē rada ķīmiskais piesārņojums, kas saasina klimata un bioloģiskās daudzveidības krīzi; aicina puses īstenot pasākumus, lai sasniegtu stratēģiskos mērķus un mērķrādītājus, kas pieņemti saskaņā ar ANO globālo ķimikāliju satvaru; uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm ir jāuzņemas vadošā loma globālajos centienos apkarot ķīmisko piesārņojumu, arī vajadzības gadījumā pārskatot savu politiku ķimikāliju jomā;

Pirmiedzīvotāju tiesības

64. uzsver nepieciešamību aizsargāt pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības un intereses, kā noteikts ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām; uzsver, ka ir jānodrošina tiesības uz brīvu, iepriekšēju un informētu piekrišanu; uzsver, ka visos 6. panta projektos, kas ietekmē pirmiedzīvotāju zemes vai kopienas, ir jāiesaista šie pirmiedzīvotāji un jāievēro viņu tiesības;

65. uzsver, ka pirmiedzīvotāji nav tikai ieinteresētās personas vai neaizsargātas grupas, bet gan tiesību subjekti, kas atzīti Parīzes nolīguma preambulā; uzsver nepieciešamību pēc pirmiedzīvotāju politiskās līdzdalības *COP* un citos *UNFCCC* procesos, lai veicinātu jēgpilnu iesaisti visās lēmumu pieņemšanas struktūrās; atzīst nepieciešamību finansēt un veicināt pirmiedzīvotāju klātbūtni *COP* sanāksmēs un palīgstruktūru tehniskajās sanāksmēs;

66. atzīst, ka pirmiedzīvotāju zemes ir bioloģiskās daudzveidības "karstie punkti" un ka pirmiedzīvotājiem ir būtiska loma resursu saglabāšanā un ilgtspējīgā pārvaldībā; atgādina, ka saskaņā ar *IPCC* piekto novērtējuma ziņojumu pirmiedzīvotāju zināšanas, kā arī vietējās un tradicionālās zināšanas ir viens no galvenajiem resursiem, kas vajadzīgs, lai pielāgotos klimata pārmaiņām; pauž nožēlu par to, ka pirmiedzīvotāju zināšanas netiek efektīvi izmantotas; īpaši uzsver šo zināšanu lomu maladaptācijas novēršanā;

67. uzsver, ka pirmiedzīvotājiem ir jābūt tiešai piekļuvei klimatfinansējumam, izmantojot tādus starptautiskus klimata fondus kā Klimata pārmaiņu mazināšanas fonds, Pielāgošanās fonds un Zaudējumu un kaitējuma fonds;

Klimats, miers un drošība

68. atzīst, ka *COP* sanāksmēs lielāka uzmanība tika pievērsta klimata, miera un drošības programmai, it īpaši *COP 29* laikā, kad tika izsludināts Baku aicinājums rīkoties klimata politikas jomā, lai nodrošinātu mieru, palīdzību un atveseļošanu, kā arī saistībā ar iepriekšējo *COP 27* iniciatīvu "Klimata atbildes pasākumi miera saglabāšanai" un *COP 28* deklarāciju par klimatu, palīdzību,

atveseļošanu un mieru;

69. norāda, ka Komisijas progresa ziņojumā par kopīgo paziņojumu "Klimata un drošības kopsakars jaunā perspektīvā", kas publicēts 2025. gada februārī, ir atzīta saikne starp klimata pārmaiņām, vides degradāciju un miera, drošības un aizsardzības jautājumiem, uzsverot to nozīmi ārpolitikā;

70. uzsver, ka klimata pārmaiņas un vides degradācija ir apdraudējuma pavairotāji, kas var izraisīt pārtikas trūkumu un dabas resursu nepietiekamību, palielināt saspīlējumu starptautiskajās attiecībās un konfliktus par dabas resursiem, kā arī izraisīt dabas katastrofas, un tie visi ir cilvēku piespiedu pārvietošanas un migrācijas plūsmu galvenie virzītājspēki;

71. uzsver nepieciešamību pievērst lielāku starptautisko uzmanību konfliktu ietekmei uz vidi; uzsver vides postījumus, ko visā pasaulē izraisījuši militāri uzbrukumi un operācijas, un mudina pārtraukt šīs darbības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām; uzsver, ka pastāvīgi konflikti ne tikai iznīcina cilvēku dzīves un izraisa viņu bojāeju, bet arī izjauc ekosistēmas, noplicina dabas resursus, piesārņo vidi un apdraud mūsu planētas veselību, ko izjutīs arī nākamās paaudzes, un vienlaikus kavē centienus mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām; īpaši uzsver *UNEP* jaunākos ziņojumus par biedējošo videi nodarītā kaitējuma apmēru, ko izraisījuši konflikti gan Ukrainā, gan[27] un Gazā[28]; turklāt atgādina par Kopīgā pētniecības centra ziņojumu par videi nodarīto kaitējumu, ko izraisījis Krievijas agresijas karš Ukrainā[29], uzrādot strauju toksiskā piesārņojuma, augsnes degradācijas un monitoringa sistēmu traucējumu pieaugumu; uzskata, ka struktūrām, kuras Starptautiskā Tiesa ir atzinusi kā atbildīgās par konfliktiem, ir jāuzņemas atbildība arī par kara un okupācijas klimata un vides izmaksām un pēckonfliktu rekonstrukciju;

72. uzsver, ka pastiprināta klimata diplomātija saskaņā ar *UNFCCC* ir būtiska, lai veicinātu multilaterālisma atkārtotu apstiprināšanu, it īpaši tādēļ, ka pieaug ģeopolitiskā spriedze un mazinās uzticēšanās globālajai sadarbībai; uzsver *COP 30* simbolisko nozīmi, jo tā notiek Parīzes nolīguma noslēgšanas 10. gadadienā; aicina ES un tās dalībvalstis atbalstīt *CO P30* prezidentvalsts apņemšanos ievērot multilaterālismu; uzsver, ka Brazīlija, būdama gan *BRICS*, gan *COP 30* prezidentvalsts, var izmantot iespēju virzīt spēcīgāku un koordinētāku programmu, lai panāktu progresu ekonomisko,

---

27 ANO Vides programma, *The Environmental Impact of the Conflict in Ukraine: A Preliminary Review*, 2022. gada 14. oktobris.

28 ANO Vides programma, *Environmental Impact of the Conflict in Gaza: Preliminary Assessment of Environmental Impacts*, 2024. gada 18. jūnijs.

29 Kopīgais pētniecības centrs, *Status of Environment and Climate in Ukraine*, 2025. gads,

politisko un vides jautājumu risināšanā;

73. uzsver, ka klimata mērķus nevar sasniegt bez sabiedrības atbalsta un līdzdalības; aicina visas Puses palielināt informētību un sabiedrības izpratni par klimata pārmaiņām un ar tām saistītiem jautājumiem un sadarboties ar sabiedrības pārstāvjiem, lai gūtu sabiedrības atbalstu klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumiem; pauž bažas par to, ka klimata jomā pieaug maldinošas informācijas un dezinformācijas izplatība, arī no valsts sektora puses, un mudina visas valstis steidzami risināt šo jautājumu, ņemot vērā draudus, ko tas rada gan jēgpilnai klimatrīcībai, gan demokrātijai; uzsver, cik svarīgi ir piekļūt zinātniski pamatotai informācijai un aizsargāt neatkarīgus medijus; uzsver *IPCC* veiktā darba nozīmi uzticamu zinātnisku ieteikumu un datu sniegšanā; aicina *UNFCCC* pastiprināt centienus cīņā pret dezinformāciju klimata jomā; aicina Komisiju pievienoties Globālajai iniciatīvai par informācijas integritāti klimata pārmaiņu jomā, lai cīnītos pret dezinformāciju klimata jomā;

Centieni visās nozarēs

74. uzsver, ka visām nozarēm ir jāsniedz ieguldījums emisiju samazināšanā un klimatneitralitātes sasniegšanā saskaņā ar Parīzes nolīgumu;

75. atzinīgi vērtē to, ka gandrīz 160 valstis ir kļuvušas par globālā metāna emisiju mazināšanas solījuma parakstītājām; mudina tās ES dalībvalstis, kuras vēl nav pievienojušās šim solījumam, to izdarīt pirms *COP 30*; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt turpmākus pasākumus, lai sasniegtu metāna emisiju mazināšanas mērķrādītāju; aicina visas puses pieņemt konkrētus metāna emisiju mazināšanas mērķrādītājus un iekļaut tos savos NND; aicina veikt kvantitatīvu un zinātniski pamatotu novērtējumu par progresu, kas panākts kopš tā pieņemšanas *COP 26*;

76. atgādina, ka metānam pirmos 20 gadus, kurus tas atrodas atmosfērā, ir vairāk nekā 80 reižu lielāka sasildīšanas spēja kā oglekļa dioksīdam, un tāpēc uzsver, cik svarīgi ir paātrināt metāna samazināšanu; ar bažām norāda uz *IEA* 2025. gada ziņojuma secinājumiem, kuros uzsvērts metāna emisiju nepārtrauktais pieaugums, vāja globālā metāna emisiju mazināšanas solījuma īstenošana un fakts, ka valstis daudz par zemu novērtē metāna piesārņojumu, ko rada to enerģētikas nozares, un *IEA* lēš, ka emisijas ir par aptuveni 80 % lielākas par valdību paziņoto kopējo apjomu; atgādina, ka metāna emisijas no enerģētikas nozares joprojām ir viena no tām emisiju kategorijām, kuru mazināšana pasaules mērogā ir visvieglākā un ekonomiski visizdevīgākā; aicina ES atbalstīt metāna emisiju mazināšanas grupas izveidi un apvienoties ar citiem lielākajiem fosilo degvielu importētājiem, iedvesmojoties no *First Movers Coalition*, pieņemot kopēju maksimālo metāna intensitātes vērtību saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1787 un tādējādi paātrinot metāna emisiju mazināšanu pasaules mērogā;

77. atgādina par pieņemto Regulu (ES) 2024/1787 par metāna emisiju samazināšanu enerģētikas sektorā, ko no 2027. gada 1. janvāra piemēros arī tiem ES importētājiem, kas ieved jēlnaftu, dabasgāzi un ogles; uzsver šīs regulas un tās īstenošanas kritisko lomu augsposma metāna emisiju mazināšā, investoru uzticības nodrošināšanā un globālu standartu noteikšanā;

78. ar bažām norāda, ka transporta nozare ir vienīgā nozare, kurā ES līmeņa emisijas kopš 1990. gada ir palielinājušās, un ka būs nepieciešams būtiskāks samazinājums, lai sasniegtu ES mērķus klimata jomā; uzsver, cik svarīgi ir turpmāki pasākumi, lai atbalstītu autotransporta elektrifikāciju kā autotransporta radīto emisiju samazināšanas veidu, un tie ir jāīsteno saistībā ar turpmākiem pasākumiem, kas veicina modālo pārvirzi, intermodālo transportu un sabiedrisko transportu kopumā; aicina Komisiju nacionāli noteiktajos devumos iekļaut starptautiskā transporta radītās emisijas; pauž bažas par to, ka Komisijas 2025. gada NEKP novērtējuma ziņojumā tika norādīts, ka dažās dalībvalstīs joprojām ir atbalsta shēmas, kas paredzētas ar fosilo degvielu darbināmiem transportlīdzekļiem, un aicina šīs dalībvalstis tās pakāpeniski pārtraukt;

79. atkārtoti aicina Komisiju nodrošināt transporta dekarbonizācijas pasākumu sociālo taisnīgumu, arī iekļaujot ES klimata politikā tādas emisijas, ko rada milzīgas jahtas, privātās lidmašīnas un biznesa lidmašīnas; atkārtoti aicina visas puses, arī ES dalībvalstis, veikt pasākumus, lai atturētu cilvēkus no privāto lidmašīnu izmantošanas; uzsver privāto lidmašīnu nesamērīgo ietekmi uz klimatu, jo tās rada līdz pat 14 reižu lielāku piesārņojumu, rēķinot uz vienu pasažieri, nekā komerciālie lidojumi; uzsver, ka ir svarīgi rādīt piemēru, un mudina visus dalībniekus, kas piedalās *COP 30*, arī dalībniekus no ES iestādēm, atturēties no privāto lidmašīnu izmantošanas un izvēlēties vismazāk piesārņojošo transporta veidu, lai nokļūtu galamērķī[30];

80. atzinīgi vērtē starptautiskā līmenī panākto progresu oglekļa nodevu ieviešanā starptautiskajā kuģniecībā; tomēr uzskata, ka joprojām pastāv neatbilstība starp Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (SJO) panākto vienošanos un SJO noteiktajiem ilgtermiņa mērķiem; šajā sakarā uzsver ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS), kas no 2025. gada pakāpeniski tiek piemērota jūras satiksmei;

81. aicina Komisiju iesniegt Parlamentam ziņojumu, tiklīdz būs oficiāli pieņemti SJO Jūras vides aizsardzības komitejas 83. sesijā (*MEPC 83*) pieņemtie dekarbonizācijas pasākumi, novērtējot to vispārējo vidisko integritāti un ieguldījumu Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā, kā arī salīdzinot to ar vidiskās integritātes līmeni, ko nodrošina ES ETS noteikumi;

---

30 Eiropas Parlamenta rezolūcija (2024. gada 14. novembris) par ANO 2024. gada konferenci par klimata pārmaiņām Baku, Azerbaidžānā (*COP29*) (OV C, C/2025/808, 11.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/808/oj).

82. atzinīgi vērtē analīzi[31] ko Komisija publicēja 2025. gada 18. martā un kura parāda — nav pierādījumu, kas liecinātu par mazāku kuģu izmantošanas pieaugumu ārpus ES ETS darbības jomas vai kravu pārkraušanu no viena kuģa uz otru nolūkā apiet neseno ES ETS attiecināšanu arī uz jūras transportu; atgādina par ES ETS 2026. gada pārskatīšanas klauzulu, kas paredz iespēju paplašināt darbības jomu, iekļaujot tajā mazākus kuģus, arī atkrastes kuģus, kuru bruto tilpība ir no 400 līdz 5000 t;

83. norāda, ka 2020. gadā lauksaimniecības nozare radīja 10–12 % no pasaules antropogēniskajām emisijām un 11 % no kopējām ES emisijām; atzīst, ka pastāv ievērojams potenciāls samazināt lauksaimniecības nozares radītās SEG emisijas; uzsver, ka lauksaimnieki un lauksaimniecības nozare ir īpaši neaizsargāti pret klimata pārmaiņām, un klimata pārmaiņas rada būtiskus draudus pārtikas nodrošinājumam visā pasaulē; uzsver, ka politikai, kuras mērķis ir samazināt emisijas lauksaimniecības nozarē, būtu jādara viss iespējamais, lai garantētu pārtikas nodrošinājumu; uzsver nepieciešamību īstenot politikas satvaru, kas stimulē ilgtspējīgas lauksaimniecības metodes un atbalsta lauksaimniekus, it īpaši mazos lauksaimniekus, pārejā uz noturīgu praksi un kas atalgo lauksaimniekus, kuri atbalsta mazināšanas centienus un aizsargā bioloģisko daudzveidību; uzsver nosusinātu kūdrāju atjaunošanas sniegtos ieguvumus videi un citus pasākumus, kas saimniecībās uzlabo bioloģisko daudzveidību, augsnes veselību un ūdens kvalitāti, vienlaikus veicinot klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām;

84. atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar Pasaules Bankas datiem oglekļa cenas tagad sedz 28 % no pasaules emisijām[32]; tomēr pauž nožēlu par to, ka gan aptvērums, gan vidējais cenu līmenis joprojām ir pārāk zems, lai sasniegtu Parīzes nolīgumā noteiktos mērķus; uzsver, ka oglekļa emisiju cenu noteikšana rada ieņēmumus, kas būtu jāizmanto klimatrīcībai un taisnīgai pārejai;

85. atzinīgi vērtē to, ka Brazīlija ievieš ETS un ka vairāki ES tirdzniecības partneri ir ieviesuši vai plāno ieviest oglekļa tirdzniecību vai citus oglekļa cenas noteikšanas mehānismus, arī reaģējot uz oglekļa ievedkorekcijas mehānisma (OIM) ieviešanu; aicina Komisiju arī turpmāk mudināt un atbalstīt citas puses līdzīgu oglekļa cenas noteikšanas mehānismu ieviešanā vai uzlabošanā un izpētīt sasaisti un cita veida sadarbību ar esošajiem oglekļa cenas noteikšanas mehānismiem ārpus ES; šajā sakarā aicina Komisiju ieviest aizsardzības pasākumus, lai jebkāda sasaiste ar ES ETS arī turpmāk palīdzētu vēl vairāk un noturīgi mazināt klimata pārmaiņas un netiktu mazinātas saistības, kādas ES uzņēmusies attiecībā uz

---

31 COM(2025)0110.

32 Pasaules Banka, *State and Trends of Carbon Pricing 2025*, Pasaules Banka, Vašingtona, 2024. gada 21. maijs.

SEG emisiju apjomu;

86. uzsver, ka globālā izsvēršana izceļ, cik svarīgi ir pāriet uz ilgtspējīgu dzīvesveidu un ilgtspējīgiem patēriņa un ražošanas modeļiem nozīmi, arī izmantojot pilnīgāku aprites ekonomiku; uzsver nepieciešamību pastiprināt centienus attīstīt un uzlabot ES aprites ekonomiku; mudina Komisiju pēc ietekmes novērtējuma veikšanas, cik vien ātri iespējams, ierosināt 2030. gada mērķrādītāju attiecībā uz ES izejvielu izmantojuma un patēriņa pēdu saskaņā ar 8. VRP saistībām;

87. uzsver, ka ir jārisina jautājums par tekstilrūpniecības nozares ietekmi uz klimatu un vidi, jo tā rada aptuveni 8–10 % no pasaules SEG emisijām un patērē ievērojamu daudzumu resursu, it īpaši ūdeni un enerģiju; atkārtoti uzsver, ka tekstilrūpniecībai ir jāuzņemas svarīga loma pārejā uz aprites ekonomiku un ka tai ir jārisina problēmas, kas saistītas ar atkritumu rašanās novēršanu, atkritumu apsaimniekošanu, mikroplastmasas piesārņojumu, ūdens izmantošanu, pārprodukciju, īpaši ātrās un ātrās modes praksi, ražošanas procesa vispārējo izturību un netoksiskumu, kā arī reciklējamību tekstilrūpniecības nozarē; šajā sakarā uzsver nesen veiktā ES Atkritumu pamatdirektīvas grozījuma nozīmi; uzsver nepieciešamību steidzami uzlabot cilvēktiesību standartus visā tekstilizstrādājumu vērtības ķēdē;

88. uzsver klimata pārmaiņu ietekmi uz tūrisma nozari, kas ir gan klimata pārmaiņu veicinātāja, gan neaizsargāta nozare, un to, ka galamērķiem ir jāpielāgojas klimata riskiem un jāattīsta klimatnoturīgu tūrismu; aicina veicināt pāreju uz ilgtspējīgāku tūrismu, izmantojot videi nekaitīgu un mazoglekļa praksi;

89. norāda, ka arvien lielāka ir zinātniskā un politiskā interese par saules radiācijas modifikāciju (SRM), kas tiek ierosināts kā klimata inženierijas pieeju kopums, piemēram, stratosfēras aerosola injekcija, lai mākslīgi atstarotu saules gaismu un atdzesētu planētu; uzsver, ka ar SRM nekādi netiek risināts klimata pārmaiņu galvenais cēlonis, nav zinātniskas noteiktības par tās ietekmi un tā apdraud klimatisko un ģeopolitisko stabilitāti, iespējams, katastrofālā veidā; atgādina, ka ANO rezolūcija par globālo pārvaldību ir bloķēta; uzsver — tā kā nav pārliecinošu zinātnisku pierādījumu par drošumu, efektivitāti un pārvaldību, jebkādi klimatinženierijas centieni jāveic, ievērojot piesardzības principu;

90. atgādina par Komisijas Galveno zinātnisko padomdevēju grupas ieteikumiem, kas publicēti 2024. gada decembrī, un attiecīgi aicina Komisiju uzņemties proaktīvu lomu sarunās par globālu SRM pārvaldības sistēmu, kuras pamatā ir stingra nostāja par neieviešanu, un stiprināt spēju atklāt un kvantitatīvi noteikt jebkādu nedeklarētu SRM ieviešanu; turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis vienoties par ES mēroga moratoriju attiecībā uz SRM izmantošanu un nodrošināt, ka jebkāds iespējamais publiskais finansējums atbildīgai zinātniskai pētniecībai un visaptverošiem starptautiskiem šīs tehnoloģijas risku,

iespējamo seku un ietekmes novērtējumiem neaizstāj publisko finansējumu pētījumiem par pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu;

Klimata pārmaiņas un dzimums

91. uzsver dzimumperspektīvas un iekļaujošu pieeju nozīmi *UNFCCC* procesā, arī Taisnīgas pārkārtošanās darba programmā; aicina visas puses, arī ES un tās dalībvalstis, pastiprināt centienus integrēt dzimumu līdztiesību savos pārskatītajos NND un nacionālajos pielāgošanās plānos un savās klimata un vides rīcībpolitikās, it īpaši tajās, kas saistītas ar klimata pārmaiņu mazināšanu, pielāgošanos tām un zaudējumu un kaitējuma kompensēšanu; uzsver, ka visām pusēm, arī ES un tās dalībvalstīm, ir jāveic konkrētākas darbības, lai izpildītu saistības, kas noteiktas atjaunotajā Dzimumu līdztiesības rīcības plānā, par kuru panākta vienošanās *COP 25*; mudina dalībvalstis un Komisiju palielināt centienus, lai sasniegtu ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānā III noteiktos mērķus;

92. aicina pirms *COP 30* izstrādāt jaunu, vērienīgu dzimumu līdztiesības rīcības plānu, kas būtu intersekcionāls, iekļaujošs, izmērāms, balstīts uz cilvēktiesībām un konsekvents visās klimatrīcības jomās; aicina puses nodrošināt, lai klimatfinansējums kļūtu dzimumvērīgs un lai dzimumu līdztiesības rīcības plānā tiktu iekļauts atbilstošs un mērķtiecīgs finansējuma plāns; aicina visas puses atbalstīt jauna dzimumu līdztiesības rīcības plāna pieņemšanu *COP 30* laikā;

93. atkārtoti uzsver, ka pielāgošanās spējas un neaizsargātība atšķiras atkarībā no dzimuma, vecuma, spējām, rases un profesionālās nodarbošanās; tādēļ aicina visas puses novērtēt neaizsargāto iedzīvotāju vajadzības, reaģēt uz tām un noteikt par prioritāti savos nacionālajos pielāgošanās plānos, pielāgošanās paziņojumos un NND;

94. atzīst klimata pārmaiņu nesamērīgi lielo ietekmi uz sievietēm un meitenēm, kas saasina pastāvošo dzimumu nelīdztiesību un rada unikālus draudus viņu iztikai, veselībai un drošībai; atkārtoti uzsver, ka ir jāpaātrina rīcība saistībā ar katastrofu riska dzimumvērīgu samazināšanu un attiecīgi ar Sendai ietvarprogrammas dzimumvērīgu īstenošanu; aicina īstenot papildu centienus, lai sagatavotībā katastrofām par prioritāti noteiktu un ņemtu vērā dzimumu līdztiesību, it sevišķi izmantojot sadalītas katastrofu riska mazināšanas datu kopas;

95. uzskata, ka ir jāpalielina un jāatvieglo sieviešu piekļuve iekļaujošam klimatfinansējumam, norādot, ka sievietēm ir nesamērīgi mazāka piekļuve finanšu resursiem, kas paredzēti klimatadaptācijas un klimata pārmaiņu mazināšanas projektiem; mudina ES un tās dalībvalstis ziņot par dzimumvērību to klimatfinansējuma ieguldījumos un uzlabot saskaņotību starp atbalstu dzimumu līdztiesībai un klimatam, izmantojot ārējās darbības instrumentus un

Eiropas Investīciju banku;

96. atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir palielināt sieviešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā klimata diplomātijas kontekstā, arī *COP* delegācijās un visu klimatrīcības līmeņu vadībā; aicina visas puses censties panākt sieviešu līdztiesību savās delegācijās un visos klimata pārmaiņu lēmumu pieņemšanas un sarunu līmeņos; mudina visas puses noteikt valsts dzimumu līdztiesības un klimata pārmaiņu kontaktpunktu un palielināt ar to saistītos resursus, apmācību un atbalstu, arī ES ietvaros;

Ieinteresēto personu dalība COP 30

97. atgādina, cik svarīgi ir pilnībā iesaistīt visas puses *UNFCCC* lēmumu pieņemšanas procesos, un atzīst, ka pārskatatbildības un pārredzamības nodrošināšanā ir būtiski aizsargāt pilsoniskās sabiedrības un vietējā un reģionālā līmeņa dalībnieku iespējas darboties un piedalīties klimata pārvaldībā; atzīst, ka pastāv daudzi šķēršļi pilsoniskās sabiedrības organizāciju dalībai *COP* sanāksmēs; uzsver, ka pilsoniskajai sabiedrībai un vietējā un reģionālā līmeņa dalībniekiem ir būtiska loma NND īstenošanas veicināšanā, jo tie nodrošina, ka darbības ir efektīvas, pielāgotas vietējai situācijai un atbilst sabiedrības vajadzībām;

98. aicina *COP 30* prezidentvalsti un nākamās prezidentvalstis labāk nodrošināt jaunattīstības valstu un vismazāk attīstīto valstu delegātu līdzdalību un šim nolūkam piešķirt papildu resursus; mudina puses savās delegācijās iekļaut jauniešus, lai nodrošinātu, ka nākamajām paaudzēm ir aktīva loma tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu nākotni; atzinīgi vērtē to, ka *COP 28* sanāksmē tika izveidots jauniešu klimata aizsardzības līdera amats, jo tas ir solis ceļā uz jauniešu ciešāku iekļaušanu *UNFCCC* procesā; aicina *COP 30* institucionalizēt bērnu un jauniešu jēgpilnu līdzdalību, arī izmantojot strukturēta dialoga mehānismus un oficiālu pārstāvniecību; aicina *COP* vairāk izmantot virtuālās platformas, lai uzlabotu delegātu un pilsoniskās sabiedrības pārstāvju globālo iekļautību un līdzdalību;

99. pieprasa, lai *COP* rīkotāji nodrošinātu, ka uzņēmējas valsts nolīgumā, kas būtu jāpublisko pēc iespējas ātrāk pēc tā parakstīšanas, ir pilnībā nostiprinātas un garantētas cilvēktiesības, pamatbrīvības, to skaitā vārda brīvība, pilnīga un neierobežota pilsoņu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalība, arī tiesības uz mierīgu pulcēšanos un biedrošanos, kā arī vienlīdzīga piekļuve šai un turpmākajām *COP* sanāksmēm; aicina *UNFCCC* sekretariātu uzraudzīt ievērošanu un rīkoties šādu cilvēktiesību kritēriju pārkāpumu gadījumā;

100. uzskata, ka, izvēloties uzņemošo pilsētu jebkurām turpmākajām *COP* sanāksmēm, būtu jāņem vērā iepriekš noteiktu nosacījumu kopums, arī loģistikas un organizatoriskās spējas, drosum, drošība un aizsardzība, kā arī pasākuma rīkošanas ietekme uz vidi, ekonomiku

un sociālo jomu; uzsver *COP 30* ilgtspējīgas rīkošanas nozīmi; pauž nožēlu par jebkādu nelabvēlīgu ietekmi, ko *COP 30* varētu atstāt uz vietējo ekosistēmu un Belenas vietējo kopienu; aicina veikt piesardzības pasākumus, lai mazinātu šos riskus;

Interešu konflikti, pārredzamība un integritāte

101. pauž bažas par to, ka *COP 29* vairāk nekā 1770 fosilo degvielu lobistu bija akreditēti dalībnieki; aicina *UNFCCC* un puses nodrošināt, ka lēmumu pieņemšanas process ir aizsargāts pret tādām interesēm, kas ir pretrunā Parīzes nolīguma mērķiem; mudina *UNFCCC* uzņemties vadību un ierosināt vērienīgu pārskatatbildības satvaru, kas aizsargātu *UNFCCC* darbu pret neatļautu ietekmēšanu, pamatojoties uz modeli, kāds attiecībā uz tabakas nozari ir pieņemts PVO Pamatkonvencijā par tabakas kontroli; mudina visas puses šā nolīguma satvarā vienoties par termina "interešu konflikts" definīciju, lai stiprinātu informācijas sniegšanas prasības;

102. aicina noteikt, ka novērotāju akreditācija ir atkarīga no oficiālas pārstāvēto interešu deklarācijas iesniegšanas *UNFCCC* reģistrā, kas būtu publiski pieejama, lai palielinātu pārredzamību attiecībā uz ietekmēšanu *COP* sanāksmē;

103. atzinīgi vērtē to, ka Komisija nenodrošināja akreditāciju fosilo degvielu lobistiem dalībai *COP 29* sanāksmē, un aicina turpināt šo praksi; pauž nožēlu par to, ka ES dalībvalstis akreditēja 113 fosilo degvielu lobistus dalībai *COP 29* sanāksmē, un aicina visas dalībvalstis atturēties no akreditācijas piešķiršanas jebkādiem fosilo degvielu lobistiem dalībai *COP 30* vai jebkurā turpmākā *COP* sanāksmē;

Rūpniecība, MVU un konkurētspēja

104. uzskata *COP 30* par svarīgu pagrieziena punktu 10 gadus pēc Parīzes nolīguma noslēgšanas un uzsver, ka cīņai pret klimata pārmaiņām vajadzētu būt spēcīgam izaugsmes virzītājspēkam, mazināt enerģētisko nabadzību un veicināt rūpniecības un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) noturību, ilgtspēju un konkurētspēju; aicina politikas veidotājus visās valstīs, kuras ir parakstījušas konvenciju, īstenot vērienīgus, savlaicīgus un mērķtiecīgus risinājumus stabilā, paredzamā un atbalstošā pārejas sistēmā saskaņā ar kopīgas, bet diferencētas atbildības principu;

105. uzsver, ka labi izstrādāta un īstenojama veicinoša politika var nodrošināt, ka dekarbonizācijas un klimata mērķi iet roku rokā ar rūpniecības izaugsmi, darbvietu radīšanu un inovāciju; atgādina, ka investīcijas ilgtspējīgās un tīrās tehnoloģijās veicina vides, ekonomikas un sociālo mērķu sasniegšanu;

106. uzskata, ka ES ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt taisnīgu pāreju uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, saglabāt sabiedrības atbalstu klimatrīcībai un rādīt piemēru, kam būtu jānodrošina pirmā tirgus

dalībnieka priekšrocība tīro tehnoloģiju un ilgtspējīgas rūpniecības jomā; aicina īstenot stingrus un mērķtiecīgus pasākumus, lai pasargātu ES rūpniecību no oglekļa emisiju pārvirzes riska un negodīgas globālās konkurences, nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā pasaulē; uzsver, ka ir steidzami jārisina pastāvīgi augsto enerģijas cenu problēma, kas apdraud ES rūpniecības konkurētspēju, šajā nolūkā arī veicot investīcijas tīrā un atjaunīgā enerģijā, energoefektivitātē, tīklos un elastībā;

107. atzīst, ka ES mērķis līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, vienlaikus uzlabojot savu konkurētspēju, nozīmē, ka ir jāveic nopietna rūpniecības pārveide, kam nepieciešamas milzīgas un mērķtiecīgas publiskās un privātās investīcijas, kas pielāgotas dalībvalstu un rūpniecības nozaru dažādajiem apstākļiem, un jāpalielina atbalsts tīrām tehnoloģijām, inovācijai, prasmēm un infrastruktūrai; uzsver, ka investīcijas tīro tehnoloģiju rūpnieciskajās vērtību ķēdēs ir arī svarīgas ES reindustrializācijai un stratēģiskās autonomijas veicināšanai;

108. mudina atbalstīt ES rūpniecības uzņēmumus, arī MVU un mazus vidējas kapitalizācijas uzņēmumus (MVKU), lai saglabātu to vadošo lomu pasaulē, kamēr tie īsteno dekarbonizāciju un pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku; uzsver nepieciešamību nodrošināt efektīvus risinājumus minēto uzņēmumu atbalstīšanai šajā pārejas posmā, lai veicinātu viņu inovācijas spēju un nodrošinātu konkurētspēju, lai nodrošinātu viņiem paredzamas un vienkāršotas administratīvās procedūras, piemēram, tiešsaistes atļauju izsniegšanas procesus un piekļuvi finansējumam, un lai atvieglotu viņu dalību publiskajā iepirkumā;

109. aicina vienlaikus gan paātrināt dekarbonizāciju, gan stiprināt konkurētspēju; atzinīgi vērtē Likumu par Neto nulles emisiju industrijas aktu[33], tīras rūpniecības kursu[34] un Lētākas enerģijas rīcības plānu[35] kā galvenos soļus ceļā uz noturīgu un klimatneitrālu ekonomiku, un gaidāmo Rūpnieciskās dekarbonizācijas paātrināšanas aktu; atzinīgi vērtē paplašināto ES inovāciju fondu, kas atbalsta tādu jaunu inovāciju un tehnoloģiju ieviešanu Eiropā, kuru mērķis ir dekarbonizācija un piegādes ķēdes attīstība;

110. atbalsta oglekļa pārvaldību kā daļu no rūpniecisko emisiju mazināšanas pasākumiem un uzsver oglekļa uztveršanas, izmantošanas un uzglabāšanas būtisko lomu grūti mazināmu rūpniecisko emisiju dekarbonizācijā un mazoglekļa produktu, arī mazoglekļa ūdeņraža, ražošanā; atgādina par Rūpnieciskās oglekļa

---

33 Komisijas paziņojums (2025. gada 26. februāris) "Tīras rūpniecības kurss — kopīgs konkurētspējas un dekarbonizācijas ceļvedis" (COM(2025)0085).

34 Turpat.

35 Komisijas paziņojums (2025. gada 26. februāris) "Lētākas enerģijas rīcības plāns" (COM(2025)0079).

pārvaldības stratēģiju[36], kurā paredzēts paplašināt CO_2 uztveršanu, uzglabāšanu, izmantošanu un piesaisti; atzinīgi vērtē progresu globāla oglekļa tirgus izveidē, kam vajadzētu palīdzēt dekarbonizēt rūpniecību un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem visā pasaulē; šajā sakarā atgādina savu nostāju attiecībā uz ES ETS un OIM[37], atzinīgi vērtējot ierosināto OIM vienkāršošanu pirmajā visaptverošajā tiesību aktu kopumā, jo tas ievērojami palīdzēt uzlabot OIM efektivitāti oglekļa pārvirzes novēršanā, un aicinot rast funkcionējošu eksporta risinājumu, lai novērstu oglekļa pārvirzes risku attiecībā uz OIM precēm, kas no ES dalībvalstīm tiek eksportētas uz trešām valstīm;

111. mudina uzlabot finansējuma pieejamību Eiropas rūpniecības uzņēmumiem, lai tie varētu īstenot dekarbonizāciju saskaņā ar Parīzes nolīgumu; uzsver, ka ir vajadzīgi pienācīgi finanšu resursi, lai atbalstītu dekarbonizāciju saskaņā ar nākamo daudzgadu finanšu shēmu, arī izmantojot īpašus finansēšanas instrumentus, kas efektīvi risina Eiropas rūpniecības finansēšanas vajadzības;

112. atzīst MVU un MVKU, it īpaši mikrouzņēmumu un jaunuzņēmumu, būtisko lomu inovācijas, nodarbinātības un ekonomiskās izaugsmes veicināšanā un īstenošanā, kā arī digitālās un zaļās pārkārtošanās vadībā, jo tie izmanto inovāciju un progresīvus tehnoloģiskos risinājumus; šajā sakarā uzsver nepieciešamību pēc paredzamiem noteikumiem un labākas piekļuves finansējumam;

113. uzsver, ka visām pusēm ir nepārtraukti jāgarantē droša un konkurētspējīga piekļuve kritiski svarīgām izejvielām, arī sekundārajām izejvielām; atzinīgi vērtē Kritiski svarīgo izejvielu aktu[38] un Komisijas nodomu ierosināt jaunu Aprites ekonomikas aktu un aicina veidot daudzveidīgas piegādes ķēdes saskaņā ar standartiem, kas ir līdzvērtīgi ES standartiem; uzskata, ka ir vajadzīgs paredzams tiesiskais regulējums, kas paver iespēju izmantot apritīgus uzņēmējdarbības modeļus, it īpaši tos, kuru pamatā ir atkritumu rašanās novēršana, atkārtota izmantošana un augstas kvalitātes pārstrāde, lai nodrošinātu piekļuvi kritiski svarīgām izejvielām;

---

36 Komisijas paziņojums (2024. gada 6. februāris) "Ceļā uz vērienīgu rūpniecisko oglekļa pārvaldību ES" (COM(2024)0062).

37 Eiropas Parlamenta rezolūcija (2025. gada 3. aprīlis) par energoietilpīgām nozarēm (OV C, C/2025/4369, 9.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4369/oj); Eiropas Parlamenta rezolūcija (2025. gada 19. jūnijs) par tīras rūpniecības kursu, pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0137.

38 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1252 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido satvaru tam, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulas (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (OV L, 2024/1252, 3.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

114. uzsver, ka steidzami ir vajadzīga darbaspēka pārkvalificēšana un prasmju pilnveide, veicot investīcijas zinātnē, tehnoloģijā, inženierzinātnēs un matemātikā (*STEM*) un veidojot nulles neto emisiju prasmju akadēmijas, lai Eiropas rūpniecības dekarbonizācijas procesā novērstu darbaspēka un prasmju trūkumu; aicina sadarboties ar sociālajiem partneriem, lai novērstu prasmju trūkumu un apmierinātu nākotnes pieprasījumu pēc darbaspēka tīro tehnoloģiju jomā;

Enerģētikas politika

115. uzsver, cik svarīgi ir pēc iespējas ātrāk pakāpeniski izbeigt fosilo degvielu izmantošanu, vienlaikus atkārtoti uzsverot nepieciešamību izstrādāt pasākumus, lai par samazinātām izmaksām nodrošinātu gāzes piegādi nozarēm, kuras īstermiņā un vidējā termiņā nevar būtiski paļauties uz elektrifikāciju; norāda, ka, pieliekot pūles, lai *COP 30* sanāksmē panāktu globālu vienprātību par šādu pakāpenisku izbeigšanu, ES būtu jāturpina samazināt savu atkarību no fosilajām degvielām, jāpalielina enerģijas piegādātāju daudzveidība un jāattīsta energoefektīva un dekarbonizēta ekonomika, lai veicinātu enerģētisko drošību un rūpniecības konkurētspēju, kā arī mājsaimniecībām un uzņēmumiem nodrošinātu piekļuvi cenas ziņā pieejamai enerģijai; prasa ES steidzami izbeigt Krievijas fosilo degvielu, arī dabasgāzes, importu, ar ko tiek subsidēts Krievijas agresijas karš pret Ukrainu; šajā sakarā atzinīgi vērtē nesen publicēto *REPowerEU* ceļvedi Krievijas enerģijas importa izbeigšanai.[39]; aicina G7 valstis rādīt piemēru enerģētikas pārkārtošanā un aicina visas *COP* puses dekarbonizēt savu energosistēmu un apturēt visas jaunās investīcijas fosilo degvielu ieguvē;

116. uzsver ģeotermālās enerģijas neizmantoto potenciālu Parīzes nolīguma un ES enerģētikas politikas mērķu sasniegšanā, it īpaši siltumapgādes un rūpniecisko procesu siltumapgādes jomā; mudina dalīties ar labāko praksi, inovācijām un tehnoloģijām;

117. atgādina par galvenajiem rezultātiem, kas *COP 28* sanāksmē tika sasniegti pirmajā globālajā izsvēršanā saskaņā ar AAE konsensu, arī atjaunīgās enerģijas jaudas trīskāršošanu un energoefektivitātes divkāršošanu līdz 2030. gadam, kā arī tīrajai enerģijai paredzēto investīciju paātrināšanu; atzinīgi vērtē to, ka 2023. gads bija rekordgads atjaunīgās elektroenerģijas jaudas pieauguma ziņā[40], un aicina pastāvīgi uzraudzīt un izsekot progresu gan ES, gan globālā līmenī; ar bažām norāda, ka pašreizējās investīciju tendences neatbilst līmeņiem, kas nepieciešami, lai pasaule sasniegtu šos

---

39 Komisijas paziņojums (2025. gada 12. maijs) "Ceļvedis Krievijas enerģijas importa izbeigšanai" (COM(2025)0440).

40 *IEA*, *Renewables*, https://www.iea.org/energy-system/renewables#tracking.

mērķus[41], un uzsver, ka šīs atšķirības novēršanai ir nepieciešama politikas rīcība un spēcīgāka publiskā un privātā sektora koordinācija;

118. uzsver, cik svarīgi ir visā pasaulē samazināt metāna emisijas fosilo degvielu piegādes ķēdēs, pārejot uz tīras enerģijas sistēmām, lai līdz 2030. gadam panāktu globālo metāna emisiju samazināšanu par 75 %, kā parādīts *IEA* scenārijā par neto nulles emisiju līmeņa sasniegšanu līdz 2050. gadam; aicina globālā metāna emisiju mazināšanas solījuma parakstītājus pastiprināt centienus, jo pašreizējie samazināšanas tempi joprojām ir nepietiekami[42] un globālās emisijas turpina pārsniegt 120 miljonus tonnu gadā; atzinīgi vērtē metāna emisiju mazināšanas partnerības ceļvedi, ko Komisija izveidoja *COP 29* sanāksmē, un mudina to ātri īstenot, arī *COP 30* sanāksmē demonstrējot veiksmīgus piemērus;

119. atbalsta globālu mērķi līdz 2030. gadam palielināt enerģijas uzkrāšanas jaudu sešas reizes — līdz 1500 GW — un plašākā nozīmē palielināt sistēmas elastību saskaņā ar G7 mērķiem; uzsver nepieciešamību pēc inovācijām SEG emisiju samazināšanas tehnoloģijās; brīdina, ka klimata pārmaiņas traucē energosistēmu darbību, arī mazinot hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju efektivitāti; uzsver nepieciešamību pēc nefosilo degvielu elastības un uzglabāšanas attīstības, lai labāk integrētu un pārvaldītu atjaunīgos energoresursus;

120. uzsver ES enerģētikas tiesību aktu padziļināto pārskatīšanu saskaņā ar paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %", kas ir saskaņota ar ES paaugstināto SEG emisiju samazināšanas mērķrādītāju, proti, panākt vismaz 55 % samazinājumu līdz 2030. gadam, lai vēlākais 2050. gadā sasniegtu klimatneitralitāti, un kas tagad ir efektīvi jāīsteno; uzskata, ka citām pusēm būtu jāīsteno līdzīgi un attiecīgi centieni;

121. uzsver tīras enerģijas, atjaunīgo energoresursu, energoefektivitātes un sistēmas dažādošanas lomu klimatneitralitātes sasniegšanā; šajā sakarā atzinīgi vērtē nesen veikto ES elektroenerģijas tirgus modeļa reformu[43], kuras mērķis ir veicināt atjaunīgo energoresursu ražošanu un nodrošināt patērētājiem pilnvērtīgas iespējas un aizsardzību; uzskata, ka ir nepieciešama turpmāka rīcība, lai īstenotu elektroenerģijas tirgus modeļa noteikumus; uzsver, ka ir jāpieņem pragmatiski, skaidri un veicinoši nosacījumus mazoglekļa un

---

41 *IEA*, *World Energy Investment 2024: Overview and key findings*, 2024. gads.

42 *IEA*, *Tracking pledges, targets and action*, https://www.iea.org/reports/global-methane-tracker-2024/tracking-pledges-targets-and-action.

43 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1711 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko groza Direktīvas (ES) 2018/2001 un (ES) 2019/944 attiecībā uz Savienības elektroenerģijas tirgus modeļa uzlabošanu (OV L, 2024/1711, 26.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj).

atjaunīgā ūdeņraža plašākai ieviešanai, lai veicinātu enerģētikas pārkārtošanu, it īpaši nozarēs, kurās emisijas ir grūti mazināt;

122. atgādina par ES apņemšanos ievērot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", kurā ņemta vērā izmaksu efektivitāte, sistēmas efektivitāte, uzglabāšanas jauda, pieprasījuma elastīgums un piegādes drošība; uzsver tās lomu emisiju samazināšanā, enerģijas rēķinu samazināšanā, enerģētiskās drošības uzlabošanā un neaizsargātu patērētāju aizsardzībā;

123. uzsver nepieciešamību pēc liela mēroga publiskām un privātām investīcijām ES energotīklā un saistītajā infrastruktūrā, lai nodrošinātu tās modernizāciju, arī digitalizāciju un paplašināšanu, kas ietver pārrobežu starpsavienojumu izveidi, un tīru un atjaunīgu energoresursu, efektivitātes pasākumu un uzglabāšanas risinājumu turpmāku elastīgu integrāciju, lai ES iedzīvotājiem un rūpniecībai nodrošinātu tīru, pietiekamu, drošu un cenas ziņā pieejamu enerģiju; īpaši uzsver nepieciešamību modernizēt ES elektrotīklu saskaņā ar gaidāmo Eiropas elektrotīklu paketi;

124. uzsver, ka ir jānodrošina globāla koordinācija ar jaunattīstības valstīm un vismazāk attīstītajām valstīm un jāsniedz tām atbalsts, lai sasniegtu neto nulles emisijas un veidotu spējas, izmantojot pārrobežu sadarbību politikas veidošanas un zinātnes un tehnoloģiju nodošanas jomā;

125. uzsver, ka ir jāveicina partnerības ar uzticamām trešām valstīm attiecībā uz enerģētikas politikas ārējo dimensiju; norāda uz ES centieniem veidot enerģētikas alianses, izmantojot ilgtspējīgas attīstības perspektīvu, arī ņemot vērā attiecīgo valstu iedzīvotāju un vietējo kopienu intereses;

126. norāda uz deklarāciju[44] par globālās kodolenerģijas jaudas trīskāršošanu līdz 2050. gadam, kas tika uzsākta *COP 28* sanāksmē un kuru kopš *COP 29* sanāksmes ir parakstījusi 31 valsts, arī 12 ES dalībvalstis un Ukraina; šajā sakarā atgādina par kodolenerģijas alianses izveidi, ko ierosināja vairākas ES dalībvalstis un Eiropas Mazo modulāro reaktoru industriālā alianse;

127. uzsver vietējo kopienu un iedzīvotāju centrālo lomu taisnīgā un iekļaujošā enerģētikas pārkārtošanā; uzsver ES tiesisko regulējumu, kas veicina energokopienu attīstību, un tā potenciālu kļūt par paraugu starptautiskajiem partneriem;

Pētniecība, inovācija, digitālās tehnoloģijas un kosmosa politika

128. atzīst programmas *Copernicus* un ES Zemes novērošanas zināšanu centra nozīmi klimatrīcības un novērošanas jomā; uzsver satelītnovērošanas nozīmi klimata politikā, arī metāna emisiju, mežu un citu oglekļa piesaistītāju izsekošanā; aicina veikt kopīgus

---

44 *Declaration to Triple Nuclear Energy*, 2023. gada decembris.

pētījumus par kosmosu un klimata tehnoloģijām, stiprināt publiskā un privātā sektora partnerības un palielināt investīcijas ES kosmosa ekonomikā, lai nodrošinātu stratēģisko autonomiju;

129. uzsver pētniecības un inovācijas kritisko lomu Parīzes nolīguma un zaļā kursa mērķu sasniegšanā; pauž nožēlu par to, ka ES aizvien neizdodas sasniegt savu mērķrādītāju — pētniecībā un izstrādē investēt 3 % no IKP —, un aicina izstrādāt stratēģijas rūpnieciskās pētniecības un izstrādes veicināšanai;

130. atzinīgi vērtē to, kā programmas "Apvārsnis Eiropa" un tās partnerības, piemēram, kopuzņēmumi un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta zināšanu un inovāciju kopienas, veicina publiskā un privātā sektora sadarbību, lai virzītos uz klimatneitralitāti, nodrošinot ilgtspējīgu, pieejamu un cenas ziņā pieejamu inovāciju;

131. uzsver, ka ES ir jāsadarbojas pētniecības jomā, koncentrējoties uz tehnoloģijām, rūpniecību un inovatīvu zinātni, kas palīdz sniegt nozīmīgu ieguldījumu Parīzes nolīguma īstenošanā, un aicina ātri īstenot jauno Eiropas dzīvības zinātņu stratēģiju un pārskatīt Bioekonomikas stratēģiju; atzinīgi vērtē iniciatīvu "Zinātnei izvēlies Eiropu!", kas uzlabo pētniecības finansēšanas iespējas ES; aicina Komisiju veicināt stratēģiskas pētniecības partnerības, lai Eiropā nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus; atbalsta turpmāku rīcību, kuras mērķis ir starptautiskajai pētniecības kopienai nodrošināt ilgtermiņa piekļuvi datiem, kas ir saistīti ar klimatu;

132. uzsver digitalizācijas būtisko lomu enerģētikas integrācijā, tirgus savienojamībā un emisiju samazināšanā; uzsver digitālo tehnoloģiju un mākslīgajā intelektā balstītu rīku nozīmi tīras rūpniecības pārveides sasniegšanā, jo tie cita starpā piedāvā iespējas elektrifikācijas, elastības un energoefektivitātes jomā; ar nepacietību gaida ES stratēģisko ceļvedi par digitalizāciju un mākslīgo intelektu enerģētikas nozarē; pauž bažas par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nozares oglekļa pēdu un aicina datu centros ieviest ilgtspējīgu praksi; atgādina par ES digitālās stratēģijas mērķi līdz 2030. gadam nodrošināt klimatneitrālus un ļoti energoefektīvus datu centrus un elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus;

Eiropas Parlamenta loma COP 30 sanāksmē

133. uzskata, ka Parlamentam vajadzētu būt neatņemamai ES delegācijas daļai *COP 30*, ņemot vērā to, ka tam kā vienam no ES likumdevējiem ir jāsniedz piekrišana starptautiskiem nolīgumiem un tam ir nozīmīga loma Parīzes nolīguma īstenošanā ES teritorijā; tāpēc sagaida, ka Parlamenta pārstāvjiem tiks atļauts piedalīties ES koordinēšanas sanāksmēs *COP 30* Belenā, kā arī tiks nodrošināta savlaicīga piekļuve visiem sagatavošanās dokumentiem; apņemas rīkoties neatkarīgi un bez interešu konfliktiem;

°

° °

134. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī *UNFCCC* sekretariātam ar pieprasījumu to nosūtīt visām konvencijas pusēm, kas nav ES dalībvalstis.